

Vangheilu al Mattheu

Aromanian Gospel of Matthew

Public Domain

This Bible is in the Public Domain and is produced at cost by the Digital Bible Society (dbs.org).

This Bible, and many others, are available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Language:
Country:
Publisher:
Copyright: Public Domain
Last Updated: 2023-10-20
ID: 82300619-0a83-4fb9-a179-2cc182d98324
ISO: rup
ISBN:

Matheu

1 Carte de generațiune a lui Iisus Christos hililu alu Davidu hililualu Avraamu.² Avraamu nascu Isaac; iară Isaac nascu Iacovu; Iacovu nascu Iuda și frațilii a lui.³ Iară Iuda nascu pre Fares și Zara din Thamar; Fares nascu Esromu, și Esromu nascu Aramu.⁴ Aramu nascu Aminadabu: și Aminadabu nascu pre Naasonu; iară Naasonu nascu Salmonu.⁵ Salmonu nascu pre Boozu din Rahab; iară Boozu nascu Obidu din Ruth; și Obidu nascu Iesse.⁶ Iară Iesse nascu pre amirălu Davidu și Amirălu Davidu nascu Solomonu din Muliere a lui Uria.⁷ Solomonu nascu Roboamu; iară Roboamu nascu Abia; și Abia nascu pre Asa.⁸ Iară Asa nascu Iosafatu; Iosafatu nascu Ioram, și Ioram nascu pre Ozia.⁹ Iară Ozia nascu Ioathamu; Ioathamu nascu Ahaz, și Ahaz nascu pre Ezekia.¹⁰ Ezekia nascu Manaasi, Manaasi nascu pre Amonu; și Amonu nascu Iosia.¹¹ Iară Iosia nascu pre Iehonia, și frațilii a lui în timpul mutărei la Babilonu.¹² Iară după mutarea la Babilonu, Iehonia nascu pre Salathielu, și Salathielu nascu pre Zorovavelu.¹³ Iară Zorovavelu nascu Abiudu; Abiudu nascu Eliakimu, și Eliakimu nascu pre Azoru.¹⁴ Azoru nascu Sadoku; Sadoku nascu Akimu, și Akimu nascu pre Eliudu.¹⁵ Iară Eliudu nascu pre Eleazaru; Eleazaru nascu Matthanu, și Matthanu nascu pre Iacovu.¹⁶ Iară Iacovu nascu pre Iosifu bărbatulu a le Marie, din care s' nascu Iisus ce s' dîce Christos.¹⁷ Tute generațiunile de la Avraamu până la Davidu, suntu pas-prê-dêce generațiuni; și de la David până la mutarea în Babilonu suntu pas-prê dêce generațiuni: și de la mutarea în Babilonu până la Christos suntu pas-prê-dêce generațiuni.¹⁸ Iară nascerea lui Iisus Christos ași fu: După ce s' isusi muma a lui Maria cu Iosifu, înainte ca nêși să s' împreună, se află gréuă de Sântul Duh.¹⁹ Și Iosifu bărbatulu a liei, care era un om dreptu și nu vrea s' li facă vër-nu reu, s' mintui s'o alasă acumta.²⁰ Ma cându elu avea aeste în mintea-lî, écă anghelulu a Domnului se spuse în vis, și li dîse: Iosife hililu alu Davidu, s' nu țî hibă frică s' liei pre Maria muliere a ta; că ațel ce este tru nêsă, este din Sântul Duh.²¹ Și va s' nască hiliu, și va s' 'liclîemî numa a lui Iisus; că elu va s' ascapă popululu a lui de peccatele lor.²² Iară aeste tute s' féceră, tra să s' împlinescă ațea ce s' are dîsă di Domnul prin profetulu care dîce:²³ Ecă virghina va s' armână gréuă și va s' nască hiliu și va s' li cliemă numa lui Emanuilu, care însemnêdă Dumnețelu cu noi.²⁴ Și după ce se

sculă Iosifu din somnu féce cumu li dimândă anghelulu și 'și luă muliere sa.²⁵ Și nu o cunoscă până cându nascu hililu a liei ațel d' întăniu faptu, și li cliemă numa Iisus.

2 După ce s' nascu Iisus în Bithleemu a Iudeiliei, în țilele a amirălu Erod, écă Maghi de la rêsăritu veniră la Ierusalimu, dîcendalu:² Iu este nascutul amiră a Iudeiloru? Că li veșum stéua la rêsăritu, si vinemu s' nê înclinămu a lui.³ Ma cându amirălu Erod avđi aeste, s' cutremură, și tutu Ierusalimulu cu nêsă.⁴ Și decara adună pre tuți Arhiereili și Cărturarili a poporulu, li întrebă, iu este să s' nască Christolu.⁵ Iară el li dîseră: în Bithleemu a Iudeiliei; că așite este scriată de câtre profetulu.⁶ Și tine Bithleeme loculu a lui Iuda di cu totu nu esci cama mîcă tru domnitorili a lui Iuda; că de tine va s' iasă unu conducătoru, care va s' pască poporulu a meu Israil.⁷ Atunțea Erod cliemandalu acumta maghili, s' înveță ghine di la nêși, timpul cându s' veșu stéua.⁸ Și cându li petrecu în Bithleemu lă dîse: Duceți vê și întrebați ghine tră natu; și decara s' lu aflăți, s' mî dați tru scire, tra s' me ducă și eu s' li me înclină a lui.⁹ Iară ațeli decara ascultară amirălu, s' duseră; și écă stéua, care veșură la rêsăritu, mîergea di 'naintea lor, până ce vine și stătu de asupra locului era natulu.¹⁰ Și cându veșură stéua s' bucurară vertosu, cu bucurie mare.¹¹ Și venindalu în casă aflară natulu cu mă-sa a lui Maria. Și cașură și li se înclină și desclîseră thesaurire a lor, și li dederă daruri, malamă livanu și smirnă.¹² Și după ce lă se spuse în vis tra s' nu s' tórna la Erod, s' duseră tru loculu a lor pe tru altă cale.¹³ Decara inșiră nêși, écă anghelu a Domnului se spuse în vis a lui Iosifu și li dîce: Scólă-te, lîa feciorulu și muma lui și fugi în Egiptu, și arêmâne acolo, până s' țî dîcu eu; că Erod va s' caftă feciorulu tra s' lu chéră.¹⁴ Iară Iosifuse sculă, 'și luă feciorulu și muma lui nóptea, și fugi în Egiptu.¹⁵ Și arêmase acolo până la mórtea lui Erod, tra să se împlinescă ce era dîsă di Domnul prin profetulu, care dîce: Din Egiptu îmi chemă hililu a meu.¹⁶ Atunțea Erod cându veșu, că fu arêsă de câtre maghili, s' nări vertosu, și petrecu de vătamară tuti feciorili ce era în Bithleemu, și în tute locurile de avêliga lui, de la doi ani și înghiosu, după timpul ce luă tru scire de la maghi.¹⁷ Atunțea s' implini ațea ce s' are dîsă de câtre profetulu Ieremia care dîce:¹⁸ Bôce s' avđi în Rama, diperare, plângere și ohtare multă Rahila 'și plânge pre

hilii a lîei, și nu vrea să s'asbună, că nu s'ntumalū. ¹⁹ Iară după țe muri Erodū, écă anghelū a Domnului se spune în vîsū a lui Iosifū în Egiptu, ²⁰ Și 'ly zițe; Șcólă-te, lîa feciorūlu și muma lui, și du te tru locūlu a lui Israil; că muriră ațelī țe căfta bana a feciorūlui. ²¹ Și elū se sculă, luă feciorūlu și muma lui și vine tru locūlu a lui Israil. ²² Ma cândū avđi că Archelau domnește în Iudea în locūlu a tată-sui Erodū, 'lī fu frică să se ducă acolo: și luândalū scire în vîsū, fugi în parțile a Galileiiei. ²³ Și după țe vine, locui în țeitatea care s' điče Nazaretū, ca să se împlinescă țe fu đisă prin profetī, că Nazarianū va să s' clîemă.

3 In ațele đile vine Ioanū Botezătorulu, ² și predica în deșertulū a Iudeiiei și đičea: Tunusiți-vē, că s' aprochie amirăriliea din țeerū. ³ Că aestū este ațelū tră care are đisă profetūlu Isaia care điče: Bócea a unū țe strigă în deșertū îndregeți calea Domnului, îndrepte fațeti carările a lorū. ⁴ Iară aestū Ioanū și avea veștimētulu di perī de cămilă și țeingătore de chéle, de avērliga di cópsele a lui; și hrana lui era locuste și miere agră. ⁵ Atunțea inșea la elū Iersūalimūlu și tută Iudea. ⁶ Și tute părțile de avērliga a Iordanulū; și s'boteza de nēsū în Iordanū și 'și spunea pecatele lorū. ⁷ Și cândū veđu că mulți din Farisei și Sadukei vīnu la botezarea lui lē đise: Pulī de nepărtică; care vē spuse tra s'fugiți de orghia țe are s'vină? ⁸ Fațeti cara fructe axii de tunusire. ⁹ Și s'nu vē minduiți s'đičeti cu mintea vóstră; că tată avemū pre Avraamū; că eū vē đicū: că Dumneđu pôte să scólă hilii a lui Avraamū și din chețrile aeste. ¹⁰ Că écă și țupata șede la rēdăcina a arborilorū; Tr'ăcea ičido pomū țe nu fațe pomū bunū s'talie și s'aruncă în focū. ¹¹ Eu vē boteđu cu apă tră tunusire; ma ațelū țe vine după mine, este cama putērnici de cătū mine, și a cui eu nu escuaxiu tra s'li ținu încălțămintele; aestū va s'vē botēđu cu Duhu Sântu și cu focū. ¹² Elū are lupatā în mǎinile a lui, și va s'cură arghia lui, și va s'adună grănulū a lui tru grănarū, iară paliele va s'le ardă cu focū neastimtū. ¹³ Atunțea Iisusū vine din Galilea la Iordanū cătrē Ioanū, tra să s'boteđu de nēsū. ¹⁴ Ma Ioanū, ilū ținea și' lī đičea: eū prinde s'me boteđu de tine: și tine vīnī la mine? ¹⁵ Și Iisusū rēspunse și 'lī đise: Lasă tora ca ași unzésce s'împlinimū ičido îndreptate. ¹⁶ Și decară s'boteđu Iisusū învie eși din apă, și écă lī se descłiseră țeerurile, și veđu Duhūlu alu Dumneđu, că s'depunea ca porumbu, venindalū peste nēsū. ¹⁷ Și écă s' avđi unā bóce din țeerurī țe đičea: Aestu este vrutūlu a nieu hilii, la care avui bunā vrere.

4 Atunțea Iisusū fu dusū de cătrē Duhulu în deșertu, ca să s'cártescă de către diabolū. ² Și după țe agiună patru-đeți de đile și patru-đeți de nopti, apoia 'lū luá fómea. ³ Atunțea s' aprochie de nēsū cărtitorūlu și đise: Macă esci tine hilii alū Dumneđu, đī, tra să s' facă pānī aeste chețri. ⁴ Ma elū rēspunse și đise: este scriatā că nū mași cu pāne va s' bāneđu omūlu, ma cu ičido graiu țe iése din gura alu

Dumneđu. ⁵ Atunțea 'lū lîa diabolūlu, lū duțe în sânta țeitate, și 'lū bagă pe aripa templului. ⁶ Și lī điče: Fure că esci hilii alū Dumneđu aruncă te înghiosū, că este scriatā; că va s' dimândă a Anghelorn a lui, tră tine, și va s' te pórtă pe mǎnī, tra s'nu țī agudesci ciorūlu a teu di cheatră. ⁷ Iisusū lī đise a lui: Scris este iară. S'nu cărtesci Domnū Dumneđu a tēu. ⁸ Apoia iară lū lîa diabolūlu, lū duțe pe unū munte multu 'naltū, și lī spune tute amirărilile a lumiliei și gloria lorū. ⁹ Și lī điče: aeste tute va s'ți le dau, ma s'cađi s'te înclīnī la mine. ¹⁰ Atunțea Iisusū 'lī điče: Fugide aóSatana; că este scriatā: „la Domnū Dumneđu a tēu va s't' înclīnī, și mași pre nēsū va s'adori”. ¹¹ Atunțea diabolulū lū alăsă, și écă anghelī s'aprochiară și ilī servia. ¹² Iară cândū avđi Iisusū că Ioanū s'predede, s'trapse în Galilea. ¹³ Și alăsāndalū Nazaretūlu, vine și locui în Capernaumū ningă amare, la sinoriledeZabulonū și Neftalimū. ¹⁴ Ca să se împlinescă, țe era đisă de cătrē profet lu Isaia, care điče: ¹⁵ Loculū alū Zabulonū și locūlu alū Neftalimū, pe cale de amare, dincolo di Iordanū, Galilea ginților. ¹⁶ Poporulū ațelū țe șede în întunerecū, veđu mare lumina; și ațelorū țe șede în locūlu și în umbra a moarteliei, lē se dede lumina. ¹⁷ De atunțea Iisusū începū să predică și s'đicā: Tunusiți-vē, că s'aprochie amirăriliea din țeerū. ¹⁸ Și imnāndalū Iisusū pe ning'amarea Galileiiei, veđu doī frați Simon țe s'numesce Petru, și Andrei fratele a lui, aruncāndalū mrēja tru amare, (că era pescari). ¹⁹ Și 'lē điče: veniți după mine și va s'vē facū pescari de ómenī. ²⁰ Și de-unā-óranēșilasará mrejele, și s'duseră după elū. ²¹ Și trecēndalū de acolo cama nainte, veđu alți doī frați Iacovūhililual Zevedeū, și Ioanū fratele a lui în luntre, deadunū cu Zevedeū tatālū a lorū, iu 'și îndregea mrejele a lorū, și 'lī clîemă. ²² Iară elī de unā óră alásará luntrea și tatālū a lorū, și s'duseră după nēsū. ²³ Și străbātu Iisusū tută Galilea, învețāndū în sinagogele a lorū, și predicāndalū vanghelīlu a amirăriliei, și vindecāndū orī țe lāngóre și neputere în poporū. ²⁴ Și s'avđi scirea di nēsū în tuta Siria, si lī aduseră pre tuți ațelī țe era rēu, și acățați de diferite lāngorī și pedēpse, și ațelī demonisați, și lunatiți și olugi și 'lī vindecă. ²⁵ Și s'duse după nēsū poporū multū din Galilea și din Decapole, din Ierusalimū, din Iudea, și din 'naparte de Iordanū.

5 Și cândū veđu Iisusū poporū multā, se alinā pe munte. Și după țe șeđu elū, s'aprochiară de nēsū discipulii a lui. ² Șielūdescłiise gura lui, și līnveța đicāndalū: ³ Fericiti suntu ațelī orfanili cu duhūlu că a lorū este amirăriliea țeerurilor. ⁴ Fericiti suntu ațelī țe plāngu că elī va sa s'asbună. ⁵ Fericiti suntu ațelī blānđilī că elī va s'moștenésca locūlu. ⁶ Fericiti suntu ațelī țe au fóme și sēte tră dreptate că elī va să se satură. ⁷ Fericiti suntu ațelī miluoșihi că elī va să s'miluésca, ⁸ Fericiti suntu ațelī curațilī cu inimă că elī va s'védă pre Dumneđu. ⁹ Fericiti suntu ațelī făcătorilī de îmbunare, că elī va sa s'clîemă hilī alū

Dumnezeu.¹⁰ Fericiți suntu ațeli avinațilii tră dreptate, că a lorū este amirăriliea țerurilor.¹¹ Fericiți hiți cândū vē ingiură, și v'avină, și vē țicū ițido graiu rēu contra vóstră cu minciună tră mine.¹² Bucurați-vē și alegrați-vē, că mare este plata vóstră în țeruri; că ași asgoniră profetili înaintea de voi.¹³ Voi hiți sarea locului; ma s'fure că sarea s'aspargă cu țe va să s'insară? Nu face tră țeva, de câtū s'hibă aruncată afóră, și călcată de ómeņi.¹⁴ Voi hiți lumina lumiliei; țetatea țe stă pe munte nu póte ca să se ascundă.¹⁵ Niți nu aprindu cândila și o bag sum șinicū, ma pe șindanū și luminéđă a tuturilor țe suntu în casa.¹⁶ Așa s'luminéđă lumina vóstră di'naintea ómeņilorū, ca s'védă neși faptele a vóstre ațele bune, și să glorifică Tatălū a vostru ațelū din țerū.¹⁷ S'nu minduiți că eu am venită s'aspargū, legea ică profetili; n'am venită s' aspargu ma s'implinescu.¹⁸ Că de alihea vē dicū: până cândū s'trécă țerūlu și locūlu, ună iota ică ună chicută nu va s'trécă de lege, până cândū să s'facă tóte.¹⁹ Tr'ațea ațelū țe va s'aspargă ună de ca ma-mițele aeste dimândăciuni, și va s'invéță ómenili ași, ma micū va să s' cliémă tru amirăriliea țerurilor; ma ațelū țe va s' facă șiva s'invéța, ațelū mare va să s'cliémă tru amirăriliea cerurilor.²⁰ Că vē dicū: S'nu trecure îndreptatea vóstră cu multū pre ațea a Cărturarilorū și a Fariseilor, nu va s'intrați în amirăliea din cerū.²¹ Avđitū că s' țise a străușilorū: s' nu vatămī; că care vatămă este stepsitū la giudecată.²² Iară eu vē dicū: că care țido țe s' nirésce pre frate sēu fără dreptū, este stepsitū la giudecată. Și ațelū țe va s'đică afrate-sēu: Racă va s'hibă stepsitū la adunare. Și care va s'đică glarū, stepsitū va s'hibă în gheena focului.²³ Tr'ațea s' aduțereși darūlu a tēu la altarū, și acolo 'ți aduți aminte că frate-tēu are țeva contra ta,²⁴ Alasă-ți acolo darūlu, înaintea altarului, și du-te îmbunéđă-te cama înainte cu frate-tēu și atunțea tórn te și dăți darūlu.²⁵ Imbunéđă-te curēndū cu contrarūlu a tēu, până cândū esci în cale cu nēsū; ca s'nu te da contrarūlu a tēu la giudecatorūlu, și giudecatorūlu s' te da la servitorūlu, și s'te aruncă tru incliisóre.²⁶ Dealieha 'ți dicū, că nu va s'esī d'acolo, până cândū s'plătescī și ațelū din urmă aspru.²⁷ Avđitū că s'avu țisă a străușilorū: s'nu curvesci;²⁸ Iară eu vē dicū: că ițeomūțe 'și aruncă oculili pe muliere cu dorință tra s'o aibăațelūfēțe curviliea cu nēsă tru inima lui.²⁹ Și fure că oculiulū a tēu ațelū dreptū te scandalisēsce, scóte-lū și arucă-lū de la tine; că, cama ghine este tră tine s' chéră unū din membrele a tale, de câtū trupūlu a tēu întregū, să s'aruncă în gheenă.³⁰ Și s' fure-că mâna ta ațea îndrēpta te scandalisēsce, talie-o și aruncă-o de la tine; că, cama ghine,étesă ți chéră unū din membrele a tale, de câtū trupūlu a tēu întregū să s'aruncă în gheenă.³¹ S'are țisă iară: că, ațelū țe 'și alasă muliere, s' lī da carte de despărtire;³² Ma eu vē dicū: că ațelū țe va 'și alasă muliere sa afară di lucru de curviliē, o face să curvēcă; și ațelū ce līa muliere alăsată

curvēsce.³³ Iară avđitū că s'are țisă a străușilorū, s'nu aspargi giurāmintulū, ma s'daī a Domnului giurāmintele a tale.³⁴ Iară eu vē dicū: s' nu vē giurați de cu totalū; niți pre țerū că este thronūlu alū Dumneđă;³⁵ Niți pre locū, că este așternutūlu a a ciciórelorū a lui; niți pre Ierusalimū că este țetatea a marēlu amiră.³⁶ Niți pre capūlu a tēu nu giură, că nu poți s'fați niți un perū albu ică laiū.³⁷ Ma sborūlu a vostru s' hibă: Da, da, și Nu, nu; că ațea țe este cama multu de aestă, este de la ațelū rēu.³⁸ Aveți avđită că s'are țisă: oculiū tră oculiū și dinte tră dinte.³⁹ Iară eu vē dicū: s'nu stați în fața a uritului. Ma s'fure că ți da țineva pliscută pe fața ta îndrēptă, șuță-lī și alantă.⁴⁰ Și ațelū țe va s' giudecă cu tine, și s' țī līa mantaua a ta;⁴¹ alasă-lī și înveștimēntulū. Și ațelū țe va s' te līa angarie unū miliu, du-te cu elū dóuē.⁴² Ațelui țe caftă de la tine, dă-lī. Și nu te trage, de la ațelū țe va să se împrumută de la tine.⁴³ Avđitū că s' are țisă: s' vreī aprópele a tēu și s'urēsce neóspele a teu.⁴⁴ Ma eu vē dicū: s' vreți neóspețili a voștri; dați urăciuni ațelorū țe vē blastemă; fațeti ghine ațelorū țe vē urescu, și rugați-vē tr' ațelī țe vē facū rēu, și v' agonescū.⁴⁵ Ca s' hiți hilī a Tatălū a vostru din țerū; că Elū da sórele a lui tră rēi și tră buņi, și da plóie tră drepti și nedrepti.⁴⁶ Că, ma s' vreți ațelī ce vē vorū, țe plată va s' aveți? Nu facū și vameșiliī tutu ațea?⁴⁷ Și s' fure că salutați mași pre frațiliī a voștri țe cama multu fațeti? Nu facū și vameșilitutūași?⁴⁸ Hiți atunțea perfecti precum este perfectū și Tatălū a vostruațelūdin țerū.

6 Luați aminte s' nu fațeti eleimosinea vóstră d' inaintea ómeņilorū, ca s' hiți veđuți de nēsī; ică nu, nu va s'aveți plată de la Tatălū a vostru, ațelū din țeruri.² Tr' ațea cândū fați eleimosinea, s' nu trompeteđi d' inaintea ta, cum facū ipocrițiliī în sinagóge și pe tru căliuri, tra s' hibă alăvdați de ómeņi. De alihea vē dicū, că 'și au plata lorū.³ Iară tine cândū fați eleimosinea, s' nu scibă mâna ta stānga, țe fațe îndrepta ta.⁴ Ca s' hibă eleimosinea ta pe ascumta; și Tatălū a tēu țe vede ascumtișauī, e' ū va s'ți p'ătēsca pe față.⁵ Și cândū te rogī, s'nu hiī ca ipocrițiliī: cá a lorū le p'ațe să se rógă stāndalui în sinagóge, și pe tru cohiurīle a căliuriorū tra s' hibă veđuți de ómeņi. Dea'ihea vē dicū că 'și au plata lorū.⁶ Ma tine cândū te rogī întră în camera ta, și după țe incliđi ușa ta, rógă-te a Tatălū a tēu ațelū de ascumta; și, Tatălū a tēu care vede pe ascumtișalū va s'ți plătēsca pe față.⁷ Iară cândū vē rugați s'nu țiceti graie multe ca pāngāngiliī; cá a lorū lē se pare că cu multele a lor graie va s'hivă avđiți.⁸ Tr'ațea s'nu le unziți a lorū; cá scie Tatălū a vostru d'ațea țe aveți lipsă, nainte ca voi s'cātați de la Elū.⁹ Iară voi ași s'vē rugați: Tatălū a nostru care esci în țerū, să se sântēsca numa ta,¹⁰ S'vină amirăriliea ta; s'facă vrēea ta după cumū în țerū, ași și pre locū.¹¹ Pānea nóstră, ațea de tute ți ele, dă-ne-o a nóuē astăđi.¹² Și nē lī értă stepsurīle a nóstre, după cumū și noi līertāmū, a stepsițilorū a nostrorū.¹³ Și nu

nă du tru cârtire, ma ascapă-nă de ațelū rēu. Că a ta este amirărilēa și putērea și gloria în ete, amin.¹⁴ Că s' este că līertațli a ómeñilorū stepsurīle a lorū, va s' vē līerta și a vóuē Tatā ū a vostru ațelū din țerū.¹⁵ Ma s' fure că voi nu līertațli a ómenilorū¹⁶ stepsurīle a lorū niți Tatālū a vostru va s'līiertă stepsurīle a vóstre. Și cândū agiunați, s' nu hiți ca ipocrițlii înverinați; că elī aspargū fațele a lorū, tra s' lī védă ómeñi īi că agiună. Dealieha vēđițū, că 'și au luată plata lorū.¹⁷ Ma tine cândū agiunī, ungeți capūlu și spělă-ți fața.¹⁸ Tra s' nu hiī veđutū de ómenī că agiunī, ma de la Tatālū a tēu, care este ascumta; și Tatālū a tēu care véde pe aseumtișaluī, va s' țī p'ătēscă pe față.¹⁹ Nu v'adunați vīstēre peste locū, iu mulița și arugina le sparge, și iu furīlii le sapă și le fură.²⁰ Ma adunați vē vīstēre în țerū, iu niți mulița, niți a rugina le asparge, și iu furīlii nu sapă niți le fură.²¹ Că iu este vīstērea vóstră, aco o va s' hibă și inima vóstră.²² Cândila a trupūluī este oculūlu; s' fure că oculūlu țī este bunū, tutū trupūlu atēu va s' țī hibă lumīnatū.²³ Ma s'fure că oculū ū țī este rēu, tutū trupūlu va s'ți hibă întunecatū. Ma cândū umīna țe esteîn tine este întunēcū, întunēcūlu câtū va s'hibă?²⁴ Vēnu nu póte să servēscă a doī domni; că ică unū u va s'lu urască și alantū va s'lū va, ică de unū u va s' aichēscă, și a antu nu va s' va s'lu védă. Nu puteți să serviți la Dumneđēu și la Mamona.²⁵ Tr'ațea vē đicū: nu vē minduiți tră bana vóstră, țe va s' măncați și țe va s' beți; niți tră trupūlu a vostru cu țe va s' vē învēcēți. Par-că nu este bana a vóstră cama multū de câtū hrana, și trupūlu d'invēscērea?²⁶ Mutriți puliī din țerū, că nu sémenă, niți séceră, niți adună tru grānarū, și Tatālū a vostru din țerū ilī hrānescē. Par-că nu hiți voi cama multū de câtū aești?²⁷ Și care din voi cu minduirea lui póte s'adavgă unū cotū la stătura lui?²⁸ Și tra 'nvēscēre țe vē minduiți? Mutriți crinīlii a câmpuluī cumū crescū; nu s' curmă nici torcū.²⁹ Ma vē đicū că niți Solomonū în tută gloria lui, nu s' învescu ca unū de aești.³⁰ Și s' fure că iar ba câmpuluī țe astăđi este și mâine s' aruncă în cīrēpū, Dumneđēu ași o 'n' vēsce, nu cu multū cama multū voi cu puțină credință?³¹ Și ași nu vē minduiți și s' điceți; ce va s' māncāmū? ică țe va s' bemū? ică cu țe va s' nē 'nvēscēmū?³² Că aeste tute pāngāñlii le caftă. Că Tatālū a vostru ațelū din țerū scie că aveți lipsă de tute aeste.³³ Ma căftați cama nāinte amirărilēa lui Dumneđēu și 'ndreptatea lui, și tute alante va s' vē se adavgă.³⁴ Și ași nu vē minduiți tră mâine; că điuva de mâine va s' aibă ea căștigă tră lucrele a līei. Dure-lī este a điuilēi rēulu a līei.

7 Nu giudecați tra s'nu hiți giudecați. Cá cu țe giudecată giudecați, cu ațea va s'hiți giudecați; și cu țe mesură mesurați cu ațea va s' vē se mesură.³ Și de țe palīlu di tr' oculūlu a fratelū tēu 'lū veđi, și grenda di tr' oculūlu a tēu nu o duchesci?⁴ Ică cumū va lī đici a frate-tui; Alasă să-ți scotū palīlu di tr' oculū, și écă grenda este tr' oculūlu a tēu?⁵ Ipocrite, scóte cama nāinte grenda di tr' oculūlu a tēu, și atunțea va s'veđi

să scoți palīlu di tr' oculūlu a fratelū tēu,⁶ S' nu dați lucrusāmtu la cāñi niți s'arūcați mārğaritarēle a vóstre înainte porțilorū, tra s' nu le calcă cu ciciórlē, și s'tórnă de vē arupū.⁷ Cēreți și va s' vē se da; căftați și va s' aflați; bāteți la ușe și va s' vē se desclīdă.⁸ Că ațelū țe cēre līa; și care caftă află; și ațelū țe bate, ilī se desclīde.⁹ Care din voi este omūlu ațelū țe, s' fure că hi iu sēu ilī caftă pāne s'lī da chētră?¹⁰ Ică s' fure că ilī caftă pescu, s' lī da șērpe?¹¹ Ma că voi care hiți rēi sciți s' dați la hilīi a voștri darurī bune, câtū cama multū Tatālū a vostru ațelū din țerū va s' da darurī bune la ațelī țe caftă de la Elū?¹² Tr' ațea tute cāte vreți s' vē facă ómenīlii a vóuē, fațeti și voi a lorū ași, că aestă este legea și profetiīlii.¹³ Intrați pe tru pórtă ațea strimță, că mare este pórtă și largă este calea țe duțe la cherire; și mulți suntu ațelī țe trecū pe tru nēsă.¹⁴ Ma strimță este pórtă și îngustă este calea, care duțe tru bană, și puțiñi suntu ațelī țe o află.¹⁵ Aferiți-vē de profetiīlii ațelī minciunoși, carī vīnū cātrē voi învescuți cu stranīe de óe, ma d'înāuntru suntu luchī arāchitorī.¹⁶ Din pómele a lorū va s' lū cunosceți. Póte s'adună de la schiñi auă, și de scalīe hițe?¹⁷ Ași iți-do arbore bunū, fațe póme bune; iară arborele putredū fațe póme réle.¹⁸ Nu póte unū arbore bunū s' facă póme réle, niți iară unū arbore putredū, s' facă póme bune.¹⁹ Iți-do arbore țe nu fațe pomū bunū, s' talīe și s'aruncă în focū.²⁰ Tr'ațea din pómele a lorū va s' lū cunosceți.²¹ Nu care-țido ce mī đice: Dómne Dómne, va s' întră tru amirărilēa țerūluī, ma ațelū țe façe vrērea a Tatālū meū din țerū.²² Mulți va s' mī đică în ațea điuă: Dómne Dómne, nu profetisimū în numa ta, și nu scósemū demonī în numa ta, și in numa ta nū avemū faptă multe ciuidi?²³ Și atunțea va s'lē spunū, că vēr-nă óră nu v'am cunoscută. Depărtați-vē de la minevoicare lucați fără de lege.²⁴ Care-țido ascultă aeste graie a méle și le façe, va s'lū unzescu cu unū bărbatū mintimenū, care 'și adră casa pe chētră.²⁵ Și căđu plóea, și veniră rīurīle și suflară vīnturīle, și bătură pe ațea çasă, și nu căđu, că themelīlu era pe chētră.²⁶ Și care-țido ascultă aeste graie a méle și nu le façe, va s' lū unzescu cu unū bărbatū glarū, care 'și adră casa pe arină.²⁷ Și déde plóea, și vīniră rīurīle, și suflară vīnturīle și déderă pre ațea casă și căđu; și căderea līei fu mare.²⁸ Și fu că, cându fini Isusū aeste sbóre s'ciudusea poporulū de învėtaturīle a lui,²⁹ çă lī 'nveța ca unū țe avea putēre, și nu ca cārturarīlii.

8 Cându s' depuse de pre munte, s' duse după nēsū poporū multu.² Și écă unū leprosū vine, și se înclīnă la elū đicēndu: Dómne s' vrureși, poți s' me curi.³ Și tēse māna, déde de nēsū și 'lī đise: Voiu, cură te. Și truórá ilī se cură lepra.⁴ Și 'lī đise Iisusū. Mutria s'nu spunī a vēr-nuī, ma du-te spune-te la preftulū, și dă darūlu țe are dimādată Moisi tră mārțuria lorū.⁵ Și cându întră Iisusū în Capernaumū s' aprochie la elū unū sutașū, și lū ruga đicēndū:⁶ Dómne servitorūlu a

mău zaçe în casă paralicu, și se pedepsesçe rău.⁷ Și Iisusă lă đise a luă: eă va s' vînu și va s' lu vindecă.⁸ Și sutașulă răsponse și đise: Dómne, nu escă axiu s' mî întrî sum străha mea; ma đi ună sboru și servitorulu a meu va să s' vindecă.⁹ Cá și eu eşcu omă sum ursită și am sum mine ostași; și đicū aestuă: Du-te și s' duçe; și altuă: Vîno, și vîne, și a servitorulu a meu: fă aestă și o façe.¹⁰ Cândă avđi Iisusă s' miră, și đise ačeloră țe venia după urma luă. Dealieha vė đicū, niçi la Israilă n'afłai ahântă credință.¹¹ Și iară vė đicū că mulți va s' vină de la răsărită, și de la ascăpetat ũ și va s' ședă deadună cu Avraamă, și cu Isaac, și cu Iaacovă tru amirăriliea çeruluă.¹² Și hilă amirărilieă va s' hibă aruncați tru întunecălu ačelă din afóra; acolo va s'hibă plângerea și scărcicarea dinților.¹³ Și đise Iisusă a sutașuluă: Du-te, și după credință, la s'ți se facă. Și ilă se vindecă servitorulu de tru ačea órá.¹⁴ Și venindaluă Iisusă în casa luă Petru, veđu sócra luă zăcută și hivrită.¹⁵ Și o acată cu mâna, și o alasă hiévra; și se sculă și lă făcea serviciu.¹⁶ Și cândă întunecă, lă aduseră mulți demonisați și lă scóse duhurăle cu ună graiă și tuți ačelă țe era rău ilă vindecă;¹⁷ Tra să se împlinescă ačea țe s'are đisă de cătră profetulu Isaia care điçe; Elă luă neputerăle a nóstre și purtă lăngorăle a nóstre.¹⁸ Și cândă veđu Iisusă poporă multu avėrliga-lă, lă dimândă s'mėrgă 'naparte.¹⁹ Atunčea 'lă s'apochie ună cărturară și 'lă đise: Invețătorule! oră iu va s'te duçi, după tine va s'vînu.²⁰ Și Iisusă 'lă đise: vulpile au guvele a loră; și pulă a çeruluă cuibaire; ma hilălu a omuluă, n'are iu săși apună capulu.²¹ Iară ună altu din discipuluă a luă 'lă đise;²² Dómne a lasă-me cama năinte s'me ducă și s'ingropă tată mău. Ma Iisusă lă đise: vîno după mine, și alasă mortilă săși ingropă mortilă a loră.²³ Și după țe întră elă în luntre, s'duseră după nėsă discipuluă a luă.²⁴ Și ecă cutremură mare s'fėçe tru amare,²⁵ în cătă luntrea s'înveliă cu valură, iară elă dormia. Și s'apochiară discipuluă a luă, de nėsă, lă desceptară, și lă điseră:²⁶ Dómne ascapă-ně că cherimă. Iarăelălă đise: că țe hită fricoșio voicu puțină credință?²⁷ Atunčea se sculă, încăcie vinturăle și amarea, și s'fėçe bunetă mare. Și ómenilă s'mirară đicendaluă; țe omă este aestă că și vinturăle și amarea lă ascultă?²⁸ Cândă trecu elă 'naparte la loculu a Ghergheseniloă, lă astăliară doă demonisați țe eșia de la morminți,²⁹ multu răi, în cătă vėr-nă nu putea s'trecă pe tru ačea cale. Și ecă ilă strigară și 'lă điseră:³⁰ țe a cu noi Iisuse hilălu ală Dumneđe? Veniși aóçe înainte de timpă s'ně pedepsesci? Și era departe de elă ună turmă de porçi mulți cară pășcea.³¹ Și demonilă lă ruga și lă điçea: Ma s'ně scoți, alasă-ně s' întrămă în turma de porçi.³² Și lă đise: Duceți-vė. Iară elă ișeră și intrară în turma de porçi. Și ecă tută turma de porçi se sălăghi din înălțime tru amare, și muriră tru apă.³³ Și pecurarilă fugiră și vineră în țețate, și spuseră tute, și ačele a demonisaților.³⁴ Și ecă țețateă întrégă eși

înaintea luă Iisusă, și cândă lă veđură, lă rugară să s'depărtedă di tu sinorăle a loră.

9 Decara întră Iisusă în luntre, trecu și vine în țețateă luă.² Și ecă 'lă aduseră ună paralicu zăcută în pată; și cândă veđu Iisusă credință loră, đise a paraliculuă:³ Bucură-te hilă, și se liertă pecatele. Și ecă nescăntă din cărturară điseră cu mintea loră: Aestă blastemă.⁴ Și cândă veđu Iisusă minduirăle a loră đise:⁵ Cá țe voi minduiți urită în inimăle a vóstre? țe este cama lișioră s' đicū: Ți se liertă pecatele, oră s' đicū scólă-te și îmă?⁶ Ma tra să sciți că, hilălu a omuluă are putere peste locă s' liertă pecate, (atunčea 'lă điçe a paraliculuă) scólă-te lă și patulu, și du-ți-te acasă.⁷ Șieluse sculă și s' duse acasă la nėsă.⁸ Cândă veđură ómenilă s'mirară și măriră pre Dumneđeu, care dede a ómeniloră ahtare putere.⁹ Și cândă trecu Iisusă pe acolo, veđu ună omă că ședea la vamă, țină s'clăma Matheu, și 'lă đise: vîno după mine; șiačeluse sculă și s' duse după nėsă.¹⁰ Și fu că, cândă elă ședea la mėsă în casă, ecă mulți vameși și pecatoși vîneră și șeđurădeadunăcu Iisusă și cu discipuluă a luă.¹¹ Ma Fariseilă cândă veđurăaeste, điseră a discipuliloră a luă: De țe învețătorulu a vostru măcă și bea cu vameșilă și cu pecatoșilă?¹² Iară Iisusă cândă avđi, lă đise: Nu au lipsă de ghiatru sănătoșilă maacelinēpututăilă.¹³ Și ași duceți-vė și învețați țe este; Milă voiu, și nu sacrificiu. Cá n'am venită s'clēmă dreptilă, ma pecatoșilă la tunusire.¹⁴ Atunčea vînu la elă discipuluă a luă Ioană și đicū: Tră țe noi și Fariseilă agiunămă multă, și discipuluă a tēi nu agiună?¹⁵ Și Iisusă lă đise: Na-că potă nuntașilă s' hibă în jale, până cândă este cu nēsă ginerăle? Ma va s' vînă đile cândă ginerăle va să s'liă de la elă, și atunčea va s' agiună.¹⁶ Vėr-nă nu bagă pétecă noă pe străniu veclă; că péteculu trage de străniă, și aruptura s' face cama réuă.¹⁷ Niçi bagă vînu noă în utre veclă, că alăumtrea s'arupă utrele, și ași vînulă s' vérsă și utrele cheră. Ma bagă vînu noă în utre noi, și amēndouăle se avėglă.¹⁸ Pe cândă elă sbura aeste cătră nēsă, ecă ună îndregătoră vine, ilă se înclăna și điçea; Hilă mea acmu de curēndă muri ma vîno, bagă mâna pre nēsă, și va să învîeză.¹⁹ Și se sculă Iisusă, și s'duse după nėsă deadună cu discipuluă a luă.²⁰ Și ecă ună mulțere țe lă cura sânge de doă sprē-đeçe añă, vine după nėsă, și acăță póla a strănilă a luă.²¹ Cá 'și điçea cu mintea-lă: mași s'me acață de póla luă și va s' me vindecă.²² Ma Iisusă cândă s' turnă și o veđu 'lă đise: Hilă harăsié-te credință ta te ascăpă: și s' vindecă mulțerea de tru ačea órá.²³ Și cândă vine Iisusă în casa a îndregătoruluă și veđu fluerătorilă și mulțimea țe făcea vrévă, lă đise:²⁴ Trăgeți-vė că féta nu muri, ma dórme; și 'și arėdea de nėsă.²⁵ Iară cândă se scóse afóra mulțimea; întră elă, o apucă de mână, și se sculă féta.²⁶ Și se respândi scirea preste tută ačelă locă.²⁷ Și cândă trečea Iisusă de acolo, s'duseră după nėsă doă orghă, cară striga și điçea; Milă-ně o hilălu a luă

Davidü.²⁸ Și cându vine în casă, se aprochiară de nēsü orghilî, și Iisusü lë đise: Credeți că potü s' facü aestă? Elîlî điseră; Da, Dómne.²⁹ Atuncea băgă mâna pe oculîlî a lorü, și đise: La s' vë se facă după credința vóstră.³⁰ Și lë se desclîseră oculîlî. Și Iisusü lë dimândă severü și lë đise: Mutriți ghine vêr-nu s'nu scibă.³¹ Ma elî eșiră și respândiră scirea tră nēsü peste tutü ațelü locü.³² Și cându elî eșia, écă lî aduseră unü omü surdo-mutü și demonisatü.³³ Și după țe se scóse demonülu, mutülu, sburî; și se mirară ómeñilîi, și đicea; Vêr-nă oră nu s'are veđută ahtarelucruîn Israil.³⁴ Iară Fariseilîi đicea: cu capülu a demoñilorü scóte demoñilîi.³⁵ Și străbătea Iisusü tute țețățile și hórele, și 'lî înveța în sinagogele a lorü, și predica vângheilu a amirărilîei, vindecândü orî țe lăngóre, și orî țe neputére la poporü.³⁶ Și cându veđu poporü multu, îlî se féçe mîlă de elü, că era dirinați și rěspăndiți, ca oile, țe n'au pecurarü.³⁷ Atuncea đise a discipulilorü a lui: Sețerișülu este multu ma lucrătorilîisuntüpuțiñî.³⁸ Rugați vë decară la Domnulü a sețerișülü, tra să scótă lucrătorî la sețerișülü a lui.

10 Și clîemă Iisusüpre ațelî doi-sprë-đețe discipulî a lui și le dède putereasupraduhurilorü necurate, ca să le scótă, și s'vindecă ițe-do lăngóre și ițe-do neputére.² Iară numele ațelorü doi-sprë-đețe Apostolî suntu aeste; Ațelü d'ntăniu Simon care s'đice Petru, și Andreilu, frate seü; Iacovü alü Zevedeü, și Ioanü fratele a lui;³ Filipü și Bartholomeü; Thoma și Matheü, vameșülü; Iacovühilîlualü Alfeü, și Leveü care s'clîemă Thadeu.⁴ Simon cananitülu, și Iuda Iscariotülu, care și, îlü predede.⁵ Aestî doi-sprë-đețe lî petrecu Iisusü și lë dimândă și le đise: In calea Gintelorü s'nu vë duțeți, și în țețate de Samaritenî s'nu întrați.⁶ Ma cama multu s'vë duțeți către oile cherdute a casăliei lui Israil.⁷ Și tru duțere predicați și điceți; că s'a prochie amirărilîea din çerü.⁸ Vindecați pre lăngeți, curați pre leproși, [înviăți pre morți] și scóteți pre demonî; dóră luatü, dóră s'dați.⁹ S'nu luați malamă, niçi asime, niçi aramă, în brănele a vóstre.¹⁰ Niçi trastu în cale, niçi două stranie, niçi încălțăminte, niçi ciomëgu, că lucrătorülu este axiu tră hrana lui.¹¹ Și tru ițe-do țețate ică hóra întrați întrebați care este acolo axiu; și arēmăneți acolo, până cându să eșiți.¹² Și cându întrați în casă salutați-o.¹³ Și s'fure casa axiă, la s'vină pacea vóstră pre nēsă; ma s'fure că nu este axiă, pacea vóstră să s'tórnă la voi.¹⁴ Și s' este că çine-va nu vë ascéptă, niçi ascultă sbórele a vóstre, la eșire din casă, ică din ațea țețate, scuturați pulberea de pe ciciórilî a vóstre.¹⁵ Dealîhea vë đicü, cama lișóră va s'hibă pedépsa în loculü a Sodomeî și a Gomoreî în điuva giudecățiî, de câtü în ațea țețate.¹⁶ Écă eu vë petrecü ca oî nolgica de luchî: Tr'ațea s'hiți mintimeñî că nepărțiçele, și blândî ca porunghilî.¹⁷ Aferiți vë de ómeñilîi, că va s'vë preda la tribunale, și va s'vë bată çu svicile în sinagógele lorü.¹⁸ Și va s' hiți aduși tră mine înainte de Domnî și de amirărađî, tra mărturia dinaintea lorü, și a

gintelorü.¹⁹ Și cândü va s'vë preda, nu vë minduiți cum și țe va să sburîți; că tru ațea óra va s' vë se da a vóue țe,avețișă sburîți.²⁰ Că nu hiți voi carî sburîți, ma duhülu a Tatăluî a vostru, care sburasce în voi.²¹ Și frate pe frate va s' da la mórte, și tată pre hilü, și feciorilîi va să scólă contra părințilorü, și va s'li vatămă.²² Și va să hiți urîți de tuți tră numa mea; ațelü țe va s'aravdă până la finitü, ațelü va s' ascapă.²³ Cându v' agonescü de tr'ună țețate, fugiți la alantă, că dealîhea vë đicü, nu va s'finiți țețățile lui Israil până cându s' vină hilülu a omülü.²⁴ Nu este discipulü cama mare de învețătorülu a lui, niçi servitorü cama mare de domnü-seu.²⁵ Dure 'lî este a discipulüluî să s' facă ca învețătorülu a lui, și a servitorülu ca domnü-sëu. Fure că domnulü a casăliei 'lû clîemă Veelzevulü,²⁶ câtü cama multü pre ațelî din casa lui? Tr' ațea s'nu vë hibă frică de elî; că nu este țeva acoperitü care s' nu descóperă, niçi ascunta care s'nu s'facă cunoscutü.²⁷ Ațea țe vë đicü eü la întunérecü, spuneți-o la lumînă; și ațea țe avđiți la uréclîe, predicați-o de pre case.²⁸ Și s'nu vë aspériați de ațelî țe vatămă trupülu, ma sufletülu nu potü s'lu omóra. S'vë hibă frică cama multü, de ațelü țe póte s' chéră în gheenă și trupülu și sufletülu.²⁹ Nu se vindü doî carabeî tră unü aspru, și niçi unü de nēsî nu cade peste locü fără vrérea a Părintelü a vostru?³⁰ Ma a vóue și perîlîi din capü vë suntu numerați.³¹ Di tr' ațea nû aveți frică; că voi hiți cu multu cama scumpî de câtü mulți carabeî.³² Și ași, ațelü țe va s'me spună pre mine în fața ómeñilorü, va s'lü spunü și eu în fața a Tatăluî a meü, care este în çerü.³³ Și ațelü țe va să s'lépădă de mine în fața ómeñilorü, va s'me lépedü și eu de elü în fața a Tatăluî a meü din çerü.³⁴ S'nu vë se pară că am venită s'bagü pace peste locü; n'am venită s'bagü pace ma cuțiü.³⁵ Că am venită s' despartü omülu contra tatăluî-sëu, și hilîea contra mă-sai, și nora contra sócră-sai.³⁶ Și neóspeți va s' hibă a omülü ațelî din casa lui.³⁷ Care 'și va tată-sëu, ică mumă-sa, cama multu de câtü mine, nu este axiu de mine; și care 'și va hilîlî ică hilîea cama multü de mine, nu este axiu de mine.³⁸ Și ațelü țe nu lîa cruțea lui și nu vine după mine, nu este axiu de mine.³⁹ Ațelü țe 'și află bana va s'o chéră, și ațelü țe 'și o chére tră mine va s'o află.⁴⁰ Ațelü țe ascéptă voi pre mine ascéptă și ațelü țe ascéptă pre mine, ascéptă pre ațelü țe me are petrecută.⁴¹ Ațelü țe ascéptă profetu tru numă de profetu, va 'și lîa plata de profetu; și ațelü țe ascéptă unü îndreptu tru numă de îndreptü, va 'și lîa plata de îndreptu.⁴² Și ațelü țe va s'da ună scafă de apă aréçe la unülü de aesti mîci în numă de discipulü, dealîhea vë đicü că nu va 'și chérdă plata lui.

11 Și după țe fini Iisusü dimändăciunële câtrë ațelî doi-sprë-đețe discipulî a lui, d'acolo s'duse tra s'învéți și s' predică tru țețățile a lorü.² Iară Ioanü cându avđi în înclîsóre faptele a lui Iisusü, petrecu doî discipulî a lui;³ și îlî đise: Tine escî ațelü care are s' vină,

ima altu s'asceptămă?⁴ Iisusă respunse și lă dīse: Duțeți-vă și spuneți a lui Ioană, câte vedeți și avdīți.⁵ Orghi vedă, sclīopī imnă, leproși s'cură, surdī avdă, mortī învieză, și a orfăniloră lă se spune scire bună.⁶ Și fericitū este ațelū care nu va să s' scandalisescă în mine.⁷ Și cându elī s'ducea, începū Iisusă s'dicā a ghimtăliei tră Ioană: Ce eșitū s' vedeți în deșertū? Călame legănată de vīntū?⁸ Ma ce eșitu s'vedeți? Omū învescutū în straīie molī? Eca ațelī ce pōrtă straīie molī sūntu în case amirărescī.⁹ Ma ce aveți eșitā s' vedeți? Profetu? Da, ve dīcū, și cama multū de profetu.¹⁰ Că aestū este ațelū tră care este sciată: Eca eu petrecū mesagerūlu a meu înaintea fațăliei a tale, care va s'ți îndrēgă calea înaintea ta.¹¹ Deahihea vė dīcū: de cāți s'au faptă de mulierī, vēnu n'are eșitā cama mare de Ioană Botezătorūlu. Și ațelū cama mīcū tru amirăriliea țerūluī, cama mare de elū este.¹² Iară de tru dīlele a lui Ioană Botezătorūlu până acmu, amirăriliea țerūluī s' violéză și violatorīlī o arăchescū.¹³ Că tuți profetiīlī și legea până la Ioană profetisiră.¹⁴ Și s' fure că vreți s' asceptați aeste, aestu este Ilia care are s'vină.¹⁵ Ațelū ce are ureclī tr' avdīre, s'avdă. Ma cu ce s' unzescu aestā generațiune?¹⁶ Unzēscu cu feciorīlī care ședū în păzare și strigă către soțīlī a lorū, și dīcū:¹⁷ Vė cāntāmū cu fluera și nu giucatū; vė cāntāmū de jale și nu plāmsetū.¹⁸ Că vine Ioană fără s' măcă și fără s' bea, și dīcū: are demonū tru nēsū.¹⁹ Vine hi ilū a omūluī care măcă și bea, și dīcū: Eca omū lacomū și beutorū de vīnū; óspe a vameșilorū și a pecătoșilorū. Și mintimenīliea 'sī află dreptatea de la hilī a līei.²⁰ Atunțea începū s' încace țetățīle, tru carī s'fēțeră naī cama multele țīudī a lui, că nu s'tunusiră.²¹ Cavaī de tine, Horazin, cavaī de tine Bethsaido, că, s' este că s'fățea la Tirū și la Sidonū cīudiile carī s'fēțeră la voi, de multu era să s'tunusescă în sacū și în cenușe.²² Ma vė dīcū: cama lișiorū va s' hibă a Tirūluī și a Sidonūluī în țīua de giudecată, de cātū a vōuē.²³ Și tine Capernaumū, care până în țerū te aī înălțatā va s'te depunī până tru chisă. Că ma s'fățea la Sodoma cīudiile carī s'fēțeră la tine, era s'arēmānă până astă-đī.²⁴ Ma vė dīcū: că, cama lișiorū va s' lī hibă a locūluī a Sodomeñilorū în țīua de giudecată, de cātū a țīe.²⁵ Tru ațelū timpū respunse Iisusă și dīse: Itī mulțumescu Tatā, Dómne a țerūluī și a locūluī, că, le aī ascumtā aeste de la învețațīlī și mintimenīlī, și le descoperīși a națīlorū.²⁶ Da! Tatā, că ași fu buna vrēre a ta.²⁷ Tute îmī fură date amié dela Tatā-mēu, și vēn-nū nu cunósce hilīlu, de cātū mași Tatālū, și ațelū la care va s' va hilīlu s'lu descōperă.²⁸ Veniți la mine, tuți ațelī carī hiți curmați și încărcați,²⁹ și eu va s'vė descurmū. Luați jugūlu a mēu peste voi, și învețați de la mine, că escu blāndū și aplecatū cu înima;³⁰ și va s'aflați arēpausū tru sufletele a vōstre. Că jugūlu a mēu este bunū, și sarčina mea lișioră.

12 Tru ațelū timpū, mērse Iisusă Sām bātă pe tru semēnăturī; Iară discipulī a lui ilī luă fόμεa, și începură s'frecă schicuri și s'măcă.² Ma Fariseilī cându vețură 'lī dīseră: Eca discipulī a tēi facū ațea ce nu e līertatā s'facă Sāmbāta.³ Iară elū lă dīse: Nu aveți aléptă, ce are faptă Davidū cându ilū luă fόμεa și elū, și ațelī ce era cu nēsū?⁴ Cumū întră în casa alū Dumneđēū și māncă pāñīle de propunere, carī nu era līertatū niči a lui s'le năcă, niči ațelorū ce era cu nēsū, ma mași a prețīlorū.⁵ Ică n'aveți aléptă în lege că Sāmbātele prețīlī în biserică o aspargū Sāmbāta, și nu sūntu stepsiți?⁶ Ma eu vė dīcū că aóțe este unā cama mare de biserică.⁷ Ma s'avēți sciatā ce este: „Milă voiū eū și nu sacrificiū“ nu era s'condamnați pre nestepsițiīlī.⁸ Că hilīlu a omūluī este Domnu și a Sāmbātelīei.⁹ Și cara porni de acolo vine tru sinagoga lorū.¹⁰ Și eca acolo era unū omū care avea māna uscată; și lū întrebară dīcēndū: di-se este līertatū s'vindecă Sāmbāta, tra s'pótă s'lū află stepsitū.¹¹ Ma elū lă dīse: care va s'hibă din voi omūlu ațelū ce s'aibă unā óe, și, s'fure că ea 'lī cade Sāmbāta tru grópă, nu va s'ó acațā și va s'ó scótă?¹² Ma cu cātū cama multū este unū omū de cātū nă óe? Care va s'dicā, este līertatū Sāmbātele s'facă omūlu ghine.¹³ Atunțea dīse a omūluī: Tinde-ți māna; și o tése; și ilī se fēțe sātōsă ca alantā.¹⁴ Iară Fariseilī decarā eșiră afōră, 'și fēțeră sborū contra lui tra s'lu chēră.¹⁵ Ma Iisusă cându duchi aeste, s'trapse de acolo și s'duse după nēsū ghimtā multā, și lī vindecă pre tuți.¹⁶ Și lă dimāndā a lorū s'nu lū spună. Tra să se împlinescă¹⁷ ațea ce s'are dīsā prin profetūlu Isaia care dīțe:¹⁸ Eca feciorūlu a mēu pre care lū alepșiu; Vrutūlu a mēu în care ghine vru sufletūlu a mēu; eū va s'bagū duhūlu a mēu peste nēsū, și elū va s'declară giudecata la națiunī.¹⁹ Elū nu va s'incace, niči va să strigă, niči va s'avdă țīneva bóțea lui tru căliurī.²⁰ Călame plāsātā nu va s'frāngă, și mucū care afumegă, nu va s'astīngă, până cându s'asvingă tru giudecată.²¹ Și în numa lui va să spērā națiunile;²² Atunțea 'lī s'aduse un demonisatū, orbū și mutū; și lū vindecă, în cātū orbulū și mutūlu sbura și vedea.²³ Și s'mira tuți din poporū, și dīțea: Na-cā aestu este hilīlu alū Davidū?²⁴ Ma Fariseilī avđīndalū dīseră: Aestu nu scóte demoñī, de cātū cu Veelzevulū capūlu a demoñīlorū.²⁵ Iară Iisusă cândū cunoscū minduirīle a lorū, lă dīse: Iči-do amirărilie care s'împarte contra līei, arēmāne pontă; și orī ce țetate icā casă care s'împarte contra līei, nu va s'pótă să sta.²⁶ Și s'fure-cā Satana, scóte pre Satana s'împărți contra lui; cumū decara va să sta amirăriliea lui?²⁷ Și s'fure-cā eu scotū demoñī cu Veelzevulū, feciorīlī a voștri cu ce vā s'lī scótă? Tr'ațea elī va s'hibă giudecātorīlī a voștri.²⁸ Ma s'fure că eu cu duhūlu alū Dumneđēū scotū demonīlī, va-s'dicā, amirăriliea alū Dumneđēū agiunse la voi.²⁹ Ică cumū póte țīnevā s'intră în casa a vērtosūluī, și s'lī arăchiescā lucrurīle, până s'nu légă cama nāinte pre vērtosūlu, și apoia s'lī despólīe casa?³⁰ Ațelū ce nu este cu mine,

contra mea este; și ațelū țe nu adună cu mine, respândésce.³¹ Tr' aestă vē đicū: Iți-do pēcatū și blāstemū a ómeñilorū, va s'lē se liérta: ma blāstemarea contra Sântuluī Duhū, nu va s'lē se liérta.³² Și care-țido va s'đică unū sborū, contra hilīluī a omūluī va s'lī se liértă; Ma ațelū țe sburasce contra Sântuluī Duhū, nu va s'lī se liértă, niți tru eta aestă, niți tru ațea țe va s'vīnă.³³ Orī fațeți pomūlu bunū, și póma luī va s'hibă bună, orī fațeți pomūlu putredū, și póma luī putredă.³⁴ Că din póma se cunósce pomulu. Pulī de nepártică! cumū puteți să sburīți bune, cându voi hiți rēi? Că de ațea țe este pre-ma-'nsusū a inimīlīeī, sburasce gura.³⁵ Omūlu ațelū bunū scóte bunele, de tru buna vīstérea a inimīlīeī; iară omūlu rēu scóte arélele, de tru vīstérea ațearéua.³⁶ Vē đicū decara că, și tră ici-do sborū aliuratū țe va să sburască omeñilīi, va să 'și da sborū tru điuva de giudecată.³⁷ Că după sbórele a téle va s'eși îndreptu, și după sbórele a téle, vā s'te condamnă.³⁸ Atunțea respunseră nescânți cărturarī și Eariseī, și điseră: Invețatorule, vremū s' vedemūnunūsemnū de la tine.³⁹ Ma elū respunse și lē đise; generațiune réuă și curvă, caftă semnū; ma altu semnū nu va s'lē se da, de cātū semnulu a profetuluī Iona.⁴⁰ Că, precumū Iona fu trei đile și trei nopți în pânteca chituluī, ași și hilīlu a omuluī va s' hibă trei đile și trei nopți, tru inima loculuī.⁴¹ Omeñi Nineviți va să scólă la giudecată cu aestă generație, și va s'o condamnă: că elī s'tunusiră de predicarea luī Iona. Și écă aóțe este cama multū de cātū Iona.⁴² Amirărónia de la mīeđă-điuă va să se scólă la giudecată cu aestă generație, și va s'o condamnă; că ea vine de tru mărgīnīle a loculuī, tra s'avdă mintimenilīea luī Solomonū; și écă ația este cama multu de cātū Solomonū.⁴³ Iară cându ése de tru omū duhūlu necuratū, trēce pe tru locurī fără de apă, căftāndaluī rēpasū și nū află.⁴⁴ Atunțea đice; va s' me tornu la casa mea, d'iu am eșită, și cându vine o află deșértă, meturată și mușețată.⁴⁵ Atunțea s' duțe și līa cu nēsū alte șepte duhurī, cama réle de elū, și intrāndaluī, locuescū acolo. Și ațele de pre urmă ațelulū omū, s' facū cama réle de ațele de ma nāinte. Ași va s'līi hibă și aesteī réuă generațiune.⁴⁶ Și pe cându nēsū nīncă sbura cu poporulū, écă muma și frațilīi a luī stătea afóră, și lū căfta s'lī sburască.⁴⁷ Și unū ilī đise: écă muma și frațilīi a tēi sta afóră, și caftă să sburască cu tine.⁴⁸ Ma elū respunse și đise ațelulū țe 'lī avea đisă: care este muma mea, și carī suntu frațilīi a meī?⁴⁹ Și tēse māna cātrē discipulīi a luī, și đise: écă muma mea și frațilīi a mēi.⁵⁰ Și ațelū țe va s' facă vrērea Tatā mēuī din țerū, ațelū mī este frate, și soră, și mumă.

13 In ațea điuă eși Iisusū din casă, și ședea ning'amare. Și se adunară la elū mulțime mare,² în cātū elū întră în luntre să ședă; și tutū poporulū ședea la marginea 'marilīeī.³ Și lē sburī multe în parabole și lē đise:⁴ Ecă eși sēmēnătorulu să sēmēnă. Și cându semena, sēmēnța, nīscānte căđură

ningă cale, și veniră pulīi asburători, și le māncară.⁵ Alta căđu tru locurī chetróse, iu nu era țéră multă, și de-ună-oră arășeriră, că nu era afundū tru locū.⁶ Și decara arășeri sórele, se pāliră, și ne avēndaluī rādățină, s'uscară.⁷ Iară altele căđură tru schiñi și crescură schiñilīi, și le înecară.⁸ Și alte căđură tru locū bunū, și déderă póme ună, ună sută,⁹ altă șéi-đeçi, și alta trei-đeçi, Ațelū țe are ureclīi tră avđire s'avdă.¹⁰ Și s'aprochiarāde Iisusūdiscipulīi a luī și 'lī điseră: De țe lē sburēscī cu parabole?¹¹ Ma elū respunse și lē đise: că a vóuē vē este dată s' cunósceți misterēle a amirārīlīeī a țeruluī; iară ațelorū nu lē este dată.¹² Că ațelulū țe are va s'lī se da, și va s' lī se adavgă; ma ațelū țe nu are și ațea țe are va s'lī se līa de la nēsū.¹³ De ațea lē sburēscū în parabole, că veđēndū, nu vedū, și avđīndū nū avdū, nici acāchisescū.¹⁴ Și ași s'implīnesce la elī profetia luī Isaia care đice: Cu avđirea va s' avđīți, și nu va s'acāchisiți, și cu oculīlī va s'mutriți și nu va s' vedeți.¹⁵ Că se îngrășe inima aestuī poporū și cu ureclīile greū avđiră, și 'și inclīseră oculīlīlī tra s' nu védă ver-nă oră cu oculīlīlī, și cu ureclīile s'nu avdă, și cu inima s'nu acāchisescă, și s'tornă s'lī vindecū.¹⁶ Iară fericīți suntu oculīlīlī a voștri că vedū, și ureclīile a vóstre că avdū.¹⁷ Că dealihea vē đicū că mulți profeti și drepti avură dorū s' védă câte vedeți voi, ma nu le veđură; și s' avdă câte avđīți voi, ma nu le avđiră.¹⁸ Tr' ațea ascultați parabola sēmēnătoruluī.¹⁹ Care-ți-doomūțe avde grailu a amirārīlīeī și nu l'achicāsésce, vine urītulu și arāchiesce sēmēnătura di tru inima luī; aestă este ațea țe e sēmēnată ningă cale.²⁰ Iară ațea țe este sēmēnată tru locurī chetróse, ațelū este care avde sborulū, și de ună-óră 'lū līa cu bucurie;²¹ Ma nu are rādățină în elū, și este tră puținū timpū; și cându s'fațe strimtorare ică agonire tră sborulū, tru-óră se scandalisescē.²² Iară ațea țe se sēmēnă pe tru schiñi, ațelū este care avde sborulū, ma minduirīle tră aestă, etă și minciunarea avuțiilīeī, înecă sborulū, și s'fațe fără pomū.²³ Iară ațea sēmēnată tru loculu bunū, aestū este ațelū care avde sborulū, și 'lū acāchiesce; și da póme și fațe ună, ună sută, altă șésī đeçi, și altă trei-đeçi.²⁴ Ună altă parabolă lē aduse înainte, și lē đise: Amirārīlīea țeruluī unzésce cu unū omū,²⁵ care sēmēnă sēmēnța bună tru agrulū a luī. Ma cându ómenilīi dormīa, s'duse neóspele a luī, și sēmēnă chēniță pre tru grānū și fugi.²⁶ Și cându crescu érba și déde pomū, atunțea s'veđu chēnița.²⁷ Și s'duseră servitorilīi la Domnulū a agruluī, și 'lī điseră: Dómne, nu sēmēnași sēmēnța bună tru agrulū a tēu? d'iu eși decara chēnița?²⁸ Si elū lē đise: omū neóspe o are faptă aestă. Iară servitorilīi 'lī điseră: Vreī decara s'mérgemū, s'o alegemū?²⁹ Ma elū lē đise: Nu! că, alegēndaluī chēnița nu țeva de scóteți și grānulu cu ea.³⁰ Alāsați s'crescă deadunū amēndouē până la sețerīșū. Și tru timpulū a sețerīșuluī, va s'đicū a sețerătorilorū: Alégeți cama 'nāinte chēnița; și băgați-o mānuclīe tr'ardere; și grānulu adunați-lu tru grānarulu

a meu.³¹ Altă parabolă lă spuse elū, și lă dīse: Amirărilēa ȕerūlū, unzēsce cu unū grānuțū de sinape,³² care lū luă unū omū, și lū semēnă tru agrulū a luī, care ēste cama mīcū de tute semēnțele, ma cāndu crēsce, este cama mare de tute verdețile, ș' s'fațe arbore, în cātū vīnū pulī a ȕerūlū și locuescū pre alumăȕlie a luī.³³ Și altă parabolă lă dīse a lorū: Amirărilēa ȕerūlū unzēsce cu aluatūlu, care ilū luă mulīerea și 'lū ascunse în treī mesurī de fārină, pānă cāndu s'aluză tutū.³⁴ Aeste tute grāi Iisusū a poporulū în parabole, și fāră parabole nu lē sbura.³⁵ Tra sǎ s'īmplīnēsca aȕea ȕe s'dīse prin profetūlu care dīȕe: Va s'mī descīlīdū gura în parabole, și va s'lē spunū aȕele ascumte de la īnȕeputūlu a lumelīeī.³⁶ Atunȕea Iisusū alasā ghimta și vine acasā; și s'aprochiarā discipulī a luī și 'lī dīserā:³⁷ Deslēgā-ne parabola chēnițelīeī a agrulū. Iarā elū respunse și lē dīse: aȕelū ȕe semēnă semēnța bună, este hilīlu a omūluī.³⁸ Și agrulū ēste lumea; sēmēnța aȕea bună sūntu hilīi a amirărilēeī, și chēnița sūntu hilīi a rēlulū. Iarā neōspele care o semēnă ēste draculū.³⁹ Și seȕerīșilū ēste finirea etēlīeī.⁴⁰ Iarā seȕerātorīlīi sūntu anghelī. Cā precumū s'alēge chēnița, și s'arde în focū, ași va s'hibă și la finirea aesteī ete.⁴¹ Va s'petrēcā hilīlu a omulū, anghelī a luī, și va s'alēgā de tru amirărilēa luī, tute⁴² scandalele și aȕelī ȕe facū nelegiurea. Și va s'lī aruncā tru cirēpūlu de focū:⁴³ acolo va s'hibă plāngērea și scārcicarea dințilorū. Atunȕea aȕelī dreptī va s'luȕēsca ca sōrēle, tru amirărilēa Tatālulū lorū. Aȕelū ȕe are ureclīi trā avȕire s'avdā.⁴⁴ Iarā amirărilēa ȕerūlū unzēsce cu unā vistēre ascumtā tru agru, care cāndū o aflā unū omū, o ascumse, și de bucuria 'līeī s'duȕe, vinde tute cāte are și acumperā agrulū aȕelū.⁴⁵ Iarā unzēsce amirărilēa ȕerulū, cu unū omū comerciantū, care cāfta mǎrgāritale bune.⁴⁶ Și care, cāndū aflā unū mǎrgāritarū scumpū, s'duse, vindu tute cāte avea, și'lū acumperā.⁴⁷ Iarā Amirărilēa ȕerūlū unzēsce cu unā mrēȕe, care s'arucā tru amare, și adunā de tute felurīle:⁴⁸ care dupā ȕe s'umplu, o scōserā la marginea de amare, și șeȕurā și alēpserā aȕele bune, tru vase, și aȕele rēle, le arūcarā afōrā.⁴⁹ Ași va s'hibă la finirea etēlīeī;⁵⁰ va s'ēsā anghelī și va s'despartā pre aȕelī rēi din nolȕica dreptīlorū. Și va s'lī arucā tru furnulū de focū; acolo va s'hibāplāngērea și scārcicarea dinți orū.⁵¹ Dīse a lorū Iisusū: Acāchisitū aeste tute? Dīserā a luī: Da, Dōmne.⁵² Și elū lē dīse: De aȕea iȕi-do cārturarū īnvețatū, tru amirărilēa ȕerūlū, unzēsce cu unū domnū de casā, care scōte de tru vīstērea luīIncrurīnale și veclīi.⁵³ Și dupā ȕe fini Iisusū aeste parabole, fugi d'acolo.⁵⁴ Și cāndu vine īn patria luī, 'lī 'nveța īn sinagoga lorū, īn cātū s'mira elī și dīȕea: D'iu la aestu ahātā mintimenilīe, și ahāte ciudīi?⁵⁵ Nu ēste elū hilīlu a mastorūluī? Nu s'clīēma muma luī Maria, și frațīlīi a luī Iacovū, și Iosi, și Simon și Iuda?⁵⁶ Și surorīle a luī nu sūntu tute la noi? D'iu decara aeste tōte la nēsū?⁵⁷ Și se scandalisa de elū. Ma Iisusū lē dīse: Nu

ēste profetū fāră tiīnie, de cātū mașī īn patria luī, și īn casa luī.⁵⁸ Și nu fēȕe acolo multe ciudīi, de necredīnța lorū.

14 Tru aȕe'ū timpū avȕi Erodū Tetrarhulū,² fama luī Iisusū, și dīse a servitorīlorū: Aestu ēste Ioanū Botezătorulū; elū se sculā din morțī, și de-aȕea s'facū ciudīi prin nēsū.³ Cā Erodū acāȕāndū pre Ioanū 'lū legā, și 'lū bāgā tru īnclīsōre,⁴ trā Erodīada mu iērea frate-suī Filipū. Cā Ioanū lī dīȕea: nu ȕī ēste līertatū s'o aī pre ia.⁵ Și vrea s'lū mōrā, ma 'lī era fricā de poporū, cā lū avea ca unū profetū.⁶ Iarā cāndu Erodū sērbātorīa ȕiua luī de nascere, hilīea a Erodīadēlīeī giucā nolȕica luī,⁷ și 'lī plācu a luī Erodū. Tr'aȕea dēde sborū u cu giurāmētū ca s'lī da iȕe va s'caftā.⁸ Iarā nēsā īnvēțatā de muma sa, dīse: Dā-mī aȕia tru unū phiatū capūlu a luī Ioanū Botezătorulū.⁹ Și amirālu se īnvirinā, ma de giurāmēntele ȕe avea faptā, și de arūșine cātrē aȕelī ȕe ședea cu elū, dimāndā s'lī se da.¹⁰ Și petrecu de lī tālīarā capulū a luī Ioanū tru īnclīsōre.¹¹ Și ilī s'aduse capūlu a luī tru phiatū și ilī se dēde a fētēlīeī, și 'lū duse a mā-saī.¹² Și vinirā discipulī a luī, și scularā trupulū, 'lū īmmormēntarā, și decara vinirā ilī dēderā tru scire a luī Iisusū.¹³ Și Iisusū cāndū avȕi, s'depārtā de acolo cu unā luntre, singurū, la unū locū deșertū. Și de cara avȕi ghimta, s'duse de la ȕetāȕi dupā nēsū pe pade.¹⁴ Și cāndu eșī Iisusū, veȕu mulțime mare și 'lī se fēȕe milā de elī, și vindecā lāngeȕilīi a lorū.¹⁵ Iarā cāndu īntunecā, s'aprochiarā de elū discipulī a luī, și 'lī dīserā: Deșertu ēste locūlu, și ōra este trecutā; sālāghia mulțimea s'ducā pre tru horī, sǎși acumpērā māncare.¹⁶ Ma Iisusū lē dīse: nu lē lipsēce s'ducā; daȕi-lē voi s'mācā.¹⁷ Ma elī 'lī dīserā: n'avemū aōȕe afarā de ȕinȕi pānī și doī pesci.¹⁸ Și elū lē dīse: Aduȕetī-mī le aȕia.¹⁹ Și dimāndā, a mulțimilīeī s'ședā, pre erbā, și luā aȕele ȕinȕi pānī și doilīi pesci, și īnālțāndalū oclīi cātrē ȕerū, lē dēde urāciune, și frāmse pānile, și le dēde a discipulīlorū a luī, iarā discipulīi a mulțimilīeī.²⁰ Și māncarā tuȕi și se sāturarā, și adunarā armāsēturēle de buȕāȕi dōuē-sprē-ȕēȕe cōșe 'mpline.²¹ Și aȕelī ȕe māncarā era vēr-nā ȕinȕi mīlī de bārbaȕi, afarā de mulțierī și feciorī.²² Și tru-ōrā agumūsi Iisusū discipulī a luī sǎ īntrā īn luntre, și sa mērgā 'nainte naparte, pānă cānduelūsā sǎāghiascā mulțimea.²³ Și dupā ȕe sālāghi mulțimea, s'alīnā pre munte singurū, sǎ se īnclīnā, și cāndu īntunecā, era singurū acolo.²⁴ Și tora luntrea s'afla nolȕica de amare, și bātutā de valurī, cā vīntulū era contra.²⁵ Și tru a patra viglā a nōptelīeī, s'duse cātrē nēsī Iisusū īmnāndū peste amare.²⁶ Și cāndu lū veȕurā discipulī īmnāndalū preste amare, s'cutremburarā, și dīserā, cā ēste aumbrā, și de fricā strigarā.²⁷ Ma tru-ōrā Iisusū lē grāi și lē dīse: Aveȕi curagiu, eū escū; nū aveȕi fricā.²⁸ Iarā Petru respunse și 'lī dīse: Dōmne s'fure cā esci tīne dimāndā mī s'vīnū și eu la tīne preste apā.²⁹ Și elū dīse: Vīno! Și Petru s'depuse de tru luntre, și īmnā pre apā ca s'vīnā la Iisusū.³⁰ Ma cāndu veȕu vīntulū vērtosū, s'aspērie, și cāndu īnȕepu sǎ se afundā

strigă, și ȃise:³¹ Dóme ascapă-me. Și tru-óra Iisusú tése mâna, 'lú acățã și lı ȃise:³² Tine cu puținã credințã! de ȃe te îndoiși?³³ Și dupã ȃe întrãrã elı în luntre, stãtu vintulú. Iarã aȃelı de tru luntre vinirã și se înclınãrã la elú și lı ȃiserã: Cu dealihea hilılu alú Dumneȃeu esci.³⁴ Și dupã ce strãbãturã, vinirã tru loculu Ghenisaretú.³⁵ Și cãndu lú cunoscurã ómenilıi de tru aestu locú, petrecurã tru tute pãrțile de avêrliga,³⁶ și 'lı aduserã a luı pre tuți lãngețilıi. Și lú ruga mași s'acățã de pólele a strańielorú a luı și cãți s'acățãrãde nêsú, s'vindecãrã

15 Atunȃea vinirã la Iisusú de la Ierusa'imú cãrturarilıi și Fariseilıi, și ȃiserã:² De-ȃe discipulıi a tãi calcã tradițiunea aușilorú? Cã nu 'sı spélã mãnile cãndu mãcã pãne.³ Ma elú respunse și lã ȃise: De ȃe și voi cãlcați dimãndãciunea alui Dumneȃeu prin tradițiunea vóstrã?⁴ Cã Dumneȃeu dimãndã și ȃise: Tińisea tatã-tëu și muma ta și: „Aȃelú care sburasce arëu trã tatã-sëu, icã trã mumã-sa s'chérã cu mórte”.⁵ Ma voi ȃiȃeți: Aȃelú ȃe va s'ȃicã a tatã-sëu icã a mã-sãı, Dórã éste cu iȃe-do ȃe va s'te agiuți dë la mine, dure este; și póte s'nu tińisescã tatã-sëu icã mã-sa.⁶ Și aveți cãlcatã dimãndãciunea luı Dumneȃeu, prin tradițiunea vóstrã.⁷ Ipocriți, ghine are profetisitã trã voi Isaia, care ȃiȃe:⁸ Aestu poporú s'aprochie de mine cu gura, și cu buzele me tińisescce, ma inima lorú éste multu departe de mine.⁹ Și cherutã éste ȃe me tińisescu, învețãndalui învețãturı, care suntu dimãndaciuni ómenesci.¹⁰ Și cłemã ghimta și lã ȃise: Ascultați și acãchisiți:¹¹ Nu pãngãnescce omulú aȃea ȃe întrã în gurã, ma aȃea ȃe ése din gurã, aȃea pãngãnescce omulu.¹² Atunȃea s'aprochiarã de elú discipulıi a luı, și 'lı ȃiserã: Sciı cã Fariseilıi se scandalisirã, cãndu avȃirã aestu sború?¹³ Ma elú respunse și ȃise: Iȃe-do plantã ȃe nu éste plãntatã de ȃeresculú a meu Tatã, va sã se desrãdãcinéȃã.¹⁴ Alãsați lı; elı suntu orghi conducetori a orghilorú; și cãndu unú orbu conduce altu orbú, amêndoı va s'cadã în grópã.¹⁵ Iarã Petru respunse și lı ȃise: Deslégã-ne aestã parabolã.¹⁶ Și Iisusú ȃise: Și voi nu acãchisiți!¹⁷ Nu acãchisiți cã iȃe-do ȃe intrã în gurã, s'duȃe în pãntecã, și ése la eșitú?¹⁸ Ma aȃele ȃe esú din inimã, aȃele pãngãnescce omulu.¹⁹ Cã din inimã esú urıte minduirı, vãtãmarı, adulterıi, curvilı, furturı, mãrturıi minciunóse, blãstemurı.²⁰ Aeste suntu carı pãngãnescce omulu; ma s'mãcã cu mãńile nespelate, nu lu pãngãnescce omulu.²¹ Și eși Iisusú de acolo și s'duse tru pãrțile a Tirulú și a Sidonulú.²² Și ecã unã muliere hananeanã, eși de tru sinorile aȃele și strigã ȃicêndu-lı: Milué-me, Dóme, hilılu alú Davidú; cã hilıea-mea éste rëu demonisatã.²³ Iarã elú nu 'lı déde niȃi unú sború. Și s'aprochiarã discipulıi a luı și ilú ruga, ȃicêndú:²⁴ Dã lı cale, cã strigã dupã noi. Ma elú respunse și lã ȃise: Nu escu petrecutú²⁵ de cãtú mași la oile cherdute a casãllei luı Israilú. Iarã ea vine, se înclınã la elú și ȃise: Dóme agiutã-mı.²⁶ Ma elú

respunse și ȃise: Nu e ghine sã s'lıã pãnea a feciorilorú, și sã s'arucã la cãțelı.²⁷ Iarã ea ȃise: Ași e Dóme, ma și cãțelı mãcã de sërmele ȃe cadú de pre mеса a Domnilorú a lorú.²⁸ Atunȃea respunse Iisusú și 'lı ȃise: O muliere! mare éste credința ta; la s'tı se facã cumú vreı. Și s'vindecã hilıea a liei de tru aȃea órã.²⁹ Și cara trecu d'acolo Iisusú, vine ningã amarea Galileiliei, și s'alınã pe munte și ședea acolo.³⁰ Și vine la elú ghimtã mare, și avea cu elı sclıopı, orghı, surȃı, ologı și alți multı, și lı aruncãrã la cicióriile a luı Iisusú, și ilı vindecã.³¹ În cãtú s'ciudusea ghimta cãndu vedea muțilıi cã sburãscu, ologilıi sãnãtoși, sclıopı ca imnã, și cã orghi vedú, și mãrirã Dumneȃeu luı Israil.³² Iarã Iisusú cłemã pre discipulıi a luı și lã ȃise: mı e mılã de aestã ghimtã, cã ecã suntu de treı ȃile ȃe ședu cu mine, și n'au ȃe s'mãcã; și nu voiu s'lıi sãlãghiescu agiuńı, s'nupu ȃeva de s'curmã în cale.³³ Și discipulıi a luı 'lı ȃicú: De iu avemú noi aȃia în deșertú ahãte pãńı, în cãtú sã sãturãmú ahãtã mulțime?³⁴ Și Iisusú lã ȃise: cãte pãńı aveți? Iarã elı respunserã; șepťe, și puțińı pesci.³⁵ Și dimãndã a mulțimeliei sã ședã în pade.³⁶ Apoia luã aȃele șepťe pãńı, și pescilı, lã déde urãciune, le frãmse și și le déde a discipulilorú a luı, iarã discipulıi a mulțimeliei.³⁷ Și mãncãrã tuți și se sãturãrã, și adunarã de arëmãsãturile de bucãți, șepťe cãnistre 'mpline.³⁸ Iarã aȃelı ȃe mãcarã era patru mılı de bãrbați, afarã de mulierı și de feciorı.³⁹ Și decara sãlãghi mulțimea întrã în luntre, și mërse în sinorile a Magdalulú.

16 Atunȃeas'aprochiarã Fariseilıi și Sadu keilıi tra s'lu cãrtescã, și ilı cãftarã s'le spunã unú semnu din ȃerú.² Ma elú rëspunse și lã ȃise: cãndu întunérecã ȃiȃeți:³ Serinuva s'hibãcã aroșescce ȃerulu, și diminéțã ȃiȃeți: Astã ȃi va s'hibã furtunã, cã ȃerulú éste aroșú și nouratú. Ipocriți! faȃa ȃerulú sciı s'ó aléȃeți, ma sémnele a timpurilorú nu puteți s'le cunosceți?⁴ Generațiune rea și curvã, semnu caftã; și semnu nu va s'lı se da, de cãtú mași semnulú a profetuluı Iona. Și 'lı alasã și fugi.⁵ Și vinirã discipulıi a luı în partea alantã, și s'agãrșirã, s'lıã pãne.⁶ Iarã Iisusú lã ȃise: Mutriți și avegliați ve de aluatulu a Fariseilorú și Sadukeilorú. Ma nêși s'minduiea în mintea lã,⁷ și ȃiȃea cã pãne nu luãmú.⁸ Iarã Iisusú cãndu cunoscu aestelã ȃise; ȃe vë minduiți în mintea vë o voi, cu puținã credințã, cã nu luatú pãne?⁹ Nicã nu acãchisiți, niȃi v'aduȃeți aminte aȃele ȃinȃi pãńı, aȃelorú ȃinȃi mılı și cãte coșurı luatú?¹⁰ Niȃi aȃele șepťe pãńı, aȃelorú patru mılı și cãte cãnistre luatú?¹¹ Cumú n'acãchisiți cã nu vë grãıi a vóuë trã pãne, ma s'vë avegliați de aluatulu a Fariseilorú și Sadukeilorú?¹² Atunȃea acãchisirã cã nu lã ȃise s'avéglie de aluatú u a pãneliei ma de învețãtura Fariseilorú și Sadukeilorú.¹³ Și cãndu vine Iisusú în pãrțile ȃesarieliei a luı Filipú, întreba pre discipulıi și lã ȃiȃea: care ȃicú ómenilıi cã escu eu hilılu a omulu?¹⁴ Iarã elı ȃiserã: Nescãńți ȃicú cã escı Ioanú

Botezătorul; Alți Ilia, și alți Ieremia, ică unū din profeti.¹⁵ Elū lē ḡiḡe: Ma voi care ḡiḡeți că escu?¹⁶ Și respunse Simon Petru și ḡise: Tine esci Christolu hilīlu a viūluī Dumneḡeū.¹⁷ Și respunse Iisusū și 'lī ḡise: Fericitū esci Simone hilīlu a luī Iona, că trupū și sānge nu ți descoperi aestă, ma Tată-mēu aḡelū din ḡerū.¹⁸ Și eū ți ḡicū că tine esci Petru, și pre aestă chētrā va s'adarū biserica mea, și porṡile a chisēliei nu va s'lī o pōtā.¹⁹ Și va s'tī dau clēile a amirārilēi din ḡerū; și iḡe-va s'legi peste locū, legatū va s'hibā și în ḡerū; și iḡe va s'deslegi preste locū, deslegatū va s'hibā și în ḡerū.²⁰ Atunḡea dimāndā a discipulilorū a luī, s'nu spunā la vēr-nu că elū este Iisusū Christosū.²¹ De atunḡea înḡepu Iisusū să spunā discipulii a luī, că prinde elū s'mērgā la Ierusalimū, și s'patā multe de la Auṡilii, și s'hibā omorītū și să 'nviēza a treia-ḡi.²² Atunḡea Petru 'lū luā singurū, și 'lū încācie dicēndū-lī: s'tī hibā mīlā de vetea ta, Dōmne; nu va să s'facā aestă la tine.²³ Iarā elū s'turnā și 'lī ḡise a luī Petru: fugi de la mine Satano mī esci scandalū; că nu te minduesci la lucrele a luī Dumneḡeū, ma la aḡele a ómeñilorū.²⁴ Atunḡea Iisusū ḡise: a discipulilorū a luī: s'vrure ḡine-va s'vinā după mine, la să se lēpādā de vetea luī, și să 'și līa crucea luī, și s'vinā după urma mea.²⁵ Cā aḡelū care va s'ascapā bana luī, va s'ochērā; ma aḡelū care va s'chēra banaluī trā mine, va s'o aflā.²⁶ Cā ḡe diaforū are omūlu s'fure că amintā tutā lumea, și 'și chēre bana luī? Icā ḡe va s' da omūlu în locūlu a sufletūluī a luī?²⁷ Cā hilīlu a omūluī va s'vinā în gloria Tatā-sēuī cu Anghelii aluī, și atunḡea va s' plātēscā a cui-ḡe-do după fapta luī.²⁸ Dealieha vē ḡicū, cāsūntu niscānṡi din aḡelī ḡe sta aóḡe, carī nu va s'gustā mórte, până ḡāndu s'védā hilīlu a omūluī, că vine tru amirārilēa luī.

17 După ḡese ḡile Isusū līa cu elū pe Petru și Iacovū, și Ioanū fratele a luī, și 'lī alinā pre unū munte înaltū aparte.² Și 'și alēxi faṡa înainte a lorū, și 'lī luḡi faṡa ca sórēle, iarā strañiele a luī 'lī se féḡerā albe ca lumina.³ Și ecā lē se spuse a lorū Moisi și Ilia și s'sbura cu elū.⁴ Și respunse Petru și ḡise a luī Isusū: Dōmne, ghine este s'himū noi aóḡe; s'este că vreī s'faḡemū aḡia treī tende, unā trā tine, una trā Moisi, și unā trā Ilia.⁵ Cāndu elū nicā sbura, ecā unū nuorū luminosū lī aumbrī; și ecā unā bóḡe din nuorū care ḡiḡea: Aestu este vrutūlu a meu hilīlu, în care avūi bunā vrēre; pre nēsū ascultaṡi.⁶ Și cāndu avḡirā discipulii, cāḡurā pe faṡā, și s'aspēriarā multū.⁷ Și s'aprochie Iisusū, băḡā māna pre nēsī și lē ḡise: Sculaṡi-vē și nu v'aspēriaṡi.⁸ Și sculāndaluī oculii a lorū, nu veḡurā niḡi unū, afarā de Iisusū singurū.⁹ Și cāndu s'depunea elī de pe munte, lē dimāndā Iisusū și lē ḡise: S'nu spuneṡi a vēr-nuī ḡe aveṡi veḡutā până cāndu hilīlu a omūluī, va s'invieṡā din mortī.¹⁰ Și discipulii a luī lū întrebarā, și lī ḡiserā: trā ḡe decara ḡicū cārturarā līi că Ilia prinde s'vinā cama nainte?¹¹ Iarā Iisusū respunse și lē ḡise: Dealieha că Ilia va s'vinā cama nainte și va s'indrēḡā

tute.¹² Ma eu vē ḡicū, că Ilia are vinitā și nu lū cunosḡurā, ma féḡerā cu nēsū tute cāte vrurā. Aṡi și hilīlu a omūluī are s'patā de la nēsī.¹³ Atunḡea acāchisirā discipulii că elū lē sbura trā Ioanū Botezătorūlu.¹⁴ Si cāndu elī vinirā la mulṡime, s'aprochie de nēsū unū omū, și ingenuclie d'inaintea luī.¹⁵ Și 'lī ḡiḡe: Dōmne mīluea pre hilīlu a mēu că este lunaticū, și pate rēu; că de multe orī cade în focū, și de multe orī în apă.¹⁶ Și ilū aduṡu la discipulii a tēi, și nu puturā s'lū vindecā.¹⁷ Iarā Iisusū respunse și ḡise: O generaṡie fără credinṡā și aspartā! până cāndu va s'hiu cu voi? Până cāndu va s'vē aravdū? Aduḡeṡi mī lū aó.¹⁸ Și 'lū încācie Iisusū, și eṡi de tru nēsū demonūlu, și s'vindecā feḡiorūlu de tru aḡea óra.¹⁹ Atunḡea vinirā discipulii la Iisusū a parte, și 'lī ḡiserā: De ḡe noi nu putemū s'lu scótemū?²⁰ Și Iisusū lē ḡise: De necredinṡa vóstrā; ca dealieha vē ḡicū: s'avureṡi credinṡā cātū unū grānuṡū de sinape va s'ḡiḡeṡi aestui munte: Mutā-te de aóḡe acolo, și va să s'mutā; și ḡeva nu va s'vē hibā preste putinṡā.²¹ Și aestu genū nu ése de cātu maṡi cu rugāciune și agiunare.²² Și cāndu se afla elī în Galilea, Iisusū lē ḡise: Hilīlu a omūluī are să s'preda în māñile a ómeñilorū.²³ Și va s'lū omórá, și a treia-ḡi va s'invieṡā. Și vērtosū se invirinarā.²⁴ Și cāndu vinirā în Capernaumū, agiunserā la Petru aḡelī ḡe aduna datūlu de dóuē drahme, și lī ḡiserā: Inveṡătorūlu ā vostru nu plātēscē dóule drahme.²⁵ Și elū ḡise: da! Și cāndu întrā în casā, lū apucā ma nāinte Iisusū, și 'lī ḡise: Cumū ți se pare Simonū? Amirāraḡilii a locūluī de la care, līau datū icā tributū? De la hilii a lorū, icā de la streiñi.²⁶ Și cāndu Petru 'lī grāi de la streiñi, Iisusū 'lī ḡise: Atunḡea hililii sūntu liberī.²⁷ Ma tra s'nu lī scandalisāmū, dute la amare, arucā nā mrēje, și primūlu pescu ḡe va să se acaṡā, scólā lū, desclīde-lī gura, și va s'aflī unū statirū. Līa-lū aḡelū și dālū a lorū trā mine și trā tine.

18 Tru aḡea órā s'aprochiarā de Iisusū discipulii a luī și 'lī ḡiserā: Care este óre cama mare tru amirārilēa ḡeruluī?² Iarā Iisusū cliēmā unū mīcū feciorū, și lū apuse nolgica lorū, și ḡise:³ Dealieha vē ḡicū, s'fure că nu vē turnaṡi și s'vē faḡeṡi ca feciorilii aesti, nu va s'intraṡi tru amirārilēa ḡeruluī.⁴ Cā aḡelū ḡe va 'și plēcā vetea luī ca aestu feciorū, aḡelū este cama mare tru amirārilēa ḡeruluī.⁵ Și aḡelū ḡe va s'ascēptā unū ahtare feciorū, in numa mea, pe mine ascēptā.⁶ Ma aḡelū ḡe va să scandalisēscā unū din miḡilii aesti, carī credu în mine, cama ghine este tra nēsū să lī se spēndurā unā chētrā de mórā pre guṡa luī, și să se afundā în apele a marilēi.⁷ Cavaī a lumelēi de scandale; că lipsēsce s'vinā scandalēle, ma cavaī de aḡelū omū, de la care vine scandalūlu.⁸ Și s'fure că māna-ṡi, icā cicioru-ṡi te scanlisēzā, talie-le și arucā le de la tine. Cama ghine-ṡi este s'intri tru banā sclīopū icā ologū, de cātu s'ai dóuē māñi dóuē cicióre, și s'hii arūcatū în focūlu eternū.⁹ Și s'este că ocululū a tēu te scandalisēscē, scóte-lū și arucā-lū de la tine; că cama ghine tī este cu unū oculū să intri tru banā, de cātu cu

doi ochii, și s'hîi arūcatū în gheena focului.¹⁰ Aferiți-vē s'nu mutriți na rēului vēnu de aesti mīçi; cā vē dīcū a vouē cā anghelii a lorū în çerū, tot-una vedū fața a tatā-mēui care este în çerū.¹¹ Cā hilīlu a omului are venitā s'ascapā cherdutūlu.¹² Çe vē se pare? Cāndu unū omū are unā sutā de oi, și s'cherdure unā din ele, nu alasā ațele nouē-deçi și nouē, și s'duce pre tru munți s'caftā ațea cherdutā?¹³ Și s'fure cā o aflā, de alihea vē dīcū cā se bucurā trā nēsā cama multu de cātū trā ațele nouē-deçi și nouē, çe nu suntu cherdute.¹⁴ Ași nu este vrērea Tatālui a vostru din çerū, ca s'cherā unū de aești mīçilīi.¹⁵ Și s'fure cā frate tēu stepsésce çeva contra ta, dute și spune-lī stēpsurīle d'înaintea ta și a lui singurū; s'te ascultare, amintași pre frate-tēu.¹⁶ Ma s'nu te ascultare, līa cu tine nicā unū icā doi, tra sā s'asigurā ițe-do graiū, prin gura a doi icā a trei martorī.¹⁷ Și s'fure cā nu lī ascultā nēsī, spune a Bisericālīei; și s'este cā nu ascultā niçi bisērica, la s'tī hibā ca pāngānūlu și vameșūlu.¹⁸ Dealīhea vē dīcū: cāte va s'legați preste locū, legate va s'hibā și în çerū; și cāte va s'deslegați preste locū, deslegate va s'hibā și în çerū.¹⁹ Iarā vē dīcū a vouē; cā s'fure cā doi din voi s'unescū preste locū trā ice-do lucru çe va s'caftā, va s'lē se da de la Tatālū a meu ațelū din çerū.²⁰ Cā iu suntu adunați doi icā trei în numa mea, acolo escu și eu niđā de elī.²¹ Atunțea s'aprochie de elū Petru și 'lī dīse: Dómne de cāte orī ma s' mī stepsésca frate-mēu și s'lu liertū? De sépte orī?²² Isusū lī dīse: nu tī dīcū pānā la șēpte ori, ma pānā la sépte-deçi-șēpte de orī, cāte șēpte.²³ Tr'ățea unzésce amirārīlīea çerūlui cu unū omū amirā, care vru s'facā cuitēlā cu servitorīlī a lui.²⁴ Și cāndu înçepu s'facā cuitēlā 'lī se aduse unū datorū de dēçe milī de talante.²⁵ Și decara nu avea elū cu çe s'plătēscā, dimāndā Domnu-sēu, sā se vindā elū și mulīērea-sa, și fumēlīa lui, și tute cāte avea, și sā se pātēscādatoria.²⁶ Atunțea cāđu servitorūlu, se ruga la elū și dīcea: Dómne aī răbdare cātrā mine și tute va s'tī le plătēscu.²⁷ Și 'lī fu milā a Domnu-sēui de ațelū servitorū, lū alāsā și 'lī liertā împrumutūlu.²⁸ Și cāndu eși ațelū servitorū, aflā unū din soçilīi a lui, care 'lī avea trā dare unā sutā de dinarī; și lū acatā și 'lū sūgruma și 'lī dīcea: plātea-mī ațea ce 'mī aī trā dare.²⁹ Și ași servitorūlu soçūlu a lui, 'lī cāđu la cīciorīle a lui, și lū ruga dīcēnda-lui: Aī răbdare cātrē mine, și tute va s'tī le plătēscu.³⁰ Iarā elū nu vrea, ma s'duse și lū bāgā tru înclīsoře, pānā cāndu s'lī plătēscā datoria.³¹ Ma cāndu veđurā servitorīlīi soçilīi a lui ațele çe s'fēçerā, se înverīnarā vērtosū și vinirā și spuserā a Domnului a lorū, tute cāte s'avea faptā.³² Atunțea lu cīemā Domnu sēu, și 'lī dīse: servitorū rēu; eūți liertāi tutā datoria ațea, cā me rugași.³³ Nu prindea și tine s'miluesci pre servitorūlu soçūlu a tēu, cumū te mīluī și eu pre tine?³⁴ Și s'nāiri Domnu sēu, și 'lū prédede la ațelī çe pedepsescu, pānā cāndu s'plătēscā tuta datoria lui.³⁵ Ași va s'facā și Tatālū a mēu ațe ū din çerū, fure

çā și voi nu liertāți din inimīle a vōstre, stepsurīle a frațilorū a voștrorū.

19 Și cāndu fini Iisusū aeste graie, trapse din Galīlea, și vine la sinorīle a Iudeilīei, naparte de Iordanū,² și s'duserā dupā nēsū mulțime mare, și 'lī vindecā acolo.³ Și vinirā la elū Fariseilīi cārtīndū-lū și 'lī dīcea. Di-se este liertatā a omului sā și alasā mulīērea sa trā ițe-do causā?⁴ Iarā elū respunse și 'ē dīse: N'aveți cāntatā ca ațelū çe lī fēçe de la înçeputū, mascurū și feminū lī fēçe?⁵ Și dīse: „Tr' ațea va s'alasā omūlu tatā-sēu și mama sa, și va s'alichēscā de mulīērea-sa, și va s'hibā amēndoī unū trupū”.⁶ In cātu nu māi suntu doi, ma unū trupū. Cā ațea çe Dumneđeu o are unitā, omūlu s'nu o despartā.⁷ Elī lī dīcū a lui: Cā çe decara Moisi dimāndā s'lī se da carte de despārțire, și s'o alasā?⁸ Elū 'lī dīçe: Cā Moisi di tra inima vōstrā ațea de chētrā, vē alāsā, s'vē alāsāți mulīerīle, ma de la înçeputū nu fu ași.⁹ Ma vē dīcū cā ațelū ce 'și alasā mulīērea-sa afarā de lucru de curvilīe, și se însorā cu altā, curvésce; și ațelū çe s'însorā cumulīērealāsātā, curvésce.¹⁰ Lī dīcū discipulīi a lui; Ma-cā este ași lucrulū a omului cu mulīērea, nu e ghine sā s'însorā.¹¹ Ma elū lē dīse: Nu încape la tuți grailu aestu, ma la ațelī çe lē este datū.¹² Cā suntu eunuchi, carī ași suntu faptī din pānteca mameī a lorū; și suntu eunuchi carī s'fēçerā eunuchi de ómeņi; și suntu enuchi carī s'fēçerā nēsī singurī, trā amirārīlīea din çerū. Ațelū çe pōte s'acāchīsēscāaestā, la s'acāchīsēscā.¹³ Atunțea lī aduserā feciorī trā s'apunā mānēle pre elī, și sā se rōgā. Și discipulīi a lui 'lī încāciarā.¹⁴ Iarā Iisusū dīse: Alāsāți feciorīlīi și nu lī țīneți tra s'vinā la mine; cā ahtārorū este amirārīlīea din çerū.¹⁵ Și cara apuse mānēle pre elī, s'depārțā d'acolo.¹⁶ Și ecā unū vīnela elūși lī dīse: Invețātorule bunū, çe bunēțā s'facū tra s'amintū bana eternā;¹⁷ Iarā elū lī dīse: çe mī dīçi bunū? Niçi unū nu este bunūde cātū mași unū Dumneđēu. Ma s'vrēreși s'intrī tru banā,¹⁸ avēglīe dimāndāciū nīle. Elū lī dīçe: Carī? Și Iisusū lī dīse: Sā nu vatāmī, s'nu curvesci, s'nu furī,¹⁹ și s'nu mărturīsesci marturie minciunosā; Tinīsea pre tatā-tēu, și pre muma ta,²⁰ și s'vreī aprōpele a tēu ca pre tine singurū. Tinerūlu lī dīçe: Tute aeste le am aveglīatā din tīnerețīle a mēle;²¹ çe mī lipsésce nicā? Iisusū 'lī dīse: s'fure cā vrei s'hīi perfectu, dute vinde çe aī, și dā-e a órfānilorū, și va s'aī vīstēre in çerū,²² și vīno dupā mine. Și cāndu avđī tinerūlu, grailuaestufugi învirīnatū, cā avea multā avēre.²³ Iarā Iisusū dīse a discipulīlorū a lui: Dealīhea vē dīcū, cā cu greu va s'întrā avutūlu tru amirārīlīea çerūlui.²⁴ Și iarā vē dīçū: cama lișiorū este, s'trēcā cāmīla prin guva de acū, de cātū avutūlu s'întrā tru amirārīlīea a lui Dumneđēu.²⁵ Și cāndu avđīrā discipulīi, s'ciudusea multu, și dīcea:²⁶ Care decara pōte s'ascapā? Și arucāndū și ochilīlī Iisusūcātre elīlē dīse: La ómeņi aestā este cu neputīnță, ma la Dumneđēu, tute suntu eu putīnță.²⁷ Atunțea Petru respunse și 'lī dīse: Éca noi alāsāmū tute, și vīnemū dupā tine; ma çe va

s'avemŭ? Iară Iisusu lă đise:²⁸ Dealieha vė đicŭ, cá voi care vinetŭ după mine, in nóua generație cându hilŭlu a omŭlui va s'şedă pre thronŭlu a glorieleŭ a luŭ, va s'şedeți și voi pre doi-sprė-đeđe thronurŭ, și va s'giudecați dóue-sprė-đeđeŭle semėnțe a luŭ Israilŭ.²⁹ Și orŭ care 'și alasă case, ică frați, ică surorŭ, ică tată, ică mumă, ică muliere, ică feciorŭ, ică agre, tră numa mea, va s'liă tră ună, ună sută, și va s'moştenescă bană eternă.³⁰ Și mulți primŭ va s'hibă în códă și ačelŭ din códă primŭ.

20 Că unzescé amirărilăa ăerŭlui ca unŭ omŭ domnŭ de casă, eși de diminėtă, să păituescă lucrătorŭ tră aŭniă luŭ.² Și cara 'lŭ păitui lucrătorŭlŭ câte unŭ dinarŭ pe điuă, lŭ petrecu la aŭniă luŭ.³ Și eșindalŭ pe la óra trei, vėđu altŭ care stătea în pazare fără lucru.⁴ Și đise și ačelorŭ: Dučeti vė și voi la aŭnie, și ăe va s'hibă dreptŭ va s'vė daŭ.⁵ Și elŭ s'duseră; Iară eși pre la óra șese și nóuė și féče tutŭ ași.⁶ Și cându eși pre la óra ună-sprėđeđe, află altŭ iu stătea fără lucru, și lă đice; căče stați ačia tută điuă fără lucru?⁷ Elŭ lŭ đieŭ: cá vėnu nu ne păitui.Șilė đice: Dučeti vė și voi la aŭnie și ăe e dreptŭ va s'luați.⁸ Iară cându întunecă, Domnulu a aŭniileŭ, đice către epitropŭlu a luŭ: clĭemă lucrătorŭlŭ și dă-le plata, și începe de la ačelŭ din códă până la ačelŭ d'întăniŭ.⁹ Și cându vineră ačelŭ ăe s'păituiră la óra ună-sprė-đeđe, luară câte unŭ dinarŭ.¹⁰ Venindalŭ apoi ačelŭ d'întăniŭ, lă se păru cá va s'liă ma multu; ma și elŭ câte unŭ dinarŭ luară.¹¹ Și după ce luară, murmura contra Domnului a casăleŭ,¹² Și đicea: Cá aești din urmă ună óra féčeră, și lŭ féčeși ună cu noi, care avemŭ purtată greutatea điuăleŭ, și cărórea.¹³ Ma elŭ respunse și đise a unŭ de elŭ: Ospe nu ți facŭ strămbătate; nu te păitui tră unŭ dinarŭ?¹⁴ Lă-ți a téu și du-te; eu voiŭ s'li daŭ și aestuŭ din urmă ca și a ăie.¹⁵ Orŭ n'am dreptu s'facŭ ăe voiŭ cu ale méle? i ă este oclilŭ rău, cá escu bunŭ?¹⁶ Ași va shibă ačelŭ din urmă, primŭ, și primilŭ la urmă; cá mulți suntu cl'emați ma puțini aleptŭ.¹⁷ Și cându s'alină Iisusŭ la Ierusalimŭ, luă 'na-'nă parte în cale ačelŭ doi-sprėđeđe discipulŭ, și lă đise:¹⁸ Écă nă alinămŭ la Ierusalimŭ, și hilŭlu a omŭlui va s'hibă predatŭ la Archiereŭ, și Cărturarŭ,¹⁹ și va s'lu giudecă la mórte; Și va s'lu preda a ginteloru să 'și arădă de nėsŭ, și s'lŭ bată cu sviciu, și s'lu crucifică, și a treia đŭ va să învĭeză.²⁰ Atunčea vine la elŭ muma a hilŭlorŭ a luŭ Zevedeu, împreună cu hilŭ a lĭeŭ, și se înclĭna căftănda'ŭlŭ ăeva de la nėsŭ.²¹ Și elŭ lŭ đise: ăe vreŭ? ia ilŭ đice: Tra s'şedă aesti doi hilŭ a meŭ, unŭ la dréptă-ăi și unŭ la stănga-ăi tru amirărilăa ta.²² Iară Iisusŭ respunse și đise: Nu sciți ăe ăereți. Puteți voi s'beți scafa ăe va s'beau eŭ, și s'vė botezați cu botezarea cu care me botezŭ eŭ?²³ Lŭ đicŭ a luŭ: Putemŭ. Șielŭlă đice: Scafa mea va s'o beți și botezarea cu care me botezŭ eŭ, va s'vė botezați; ma să ședeți la drépta mea și la stănga mea, nu este în puterea mea s'vė o daŭ a vóuė, ma ačelor tră carŭ s'are îndréptă de Tată-mėu.²⁴ Și cândŭ avđiră đécelŭ, s'năiră pre ačeli

doi frați.²⁵ Iară Iisusŭ lŭ clĭemă și lă đise: Sciți cá Domniŭ a gintelorŭ domnescŭ preste ele, și marŭlŭ le ursescŭ.²⁶ Iară la voi, nu va s'hibă ași: ma care din voi va s'hibă mare, la s'vė hibă servitorŭ.²⁷ Și care din voi va s' vrea s'hibă primŭ, la s'vė hibă servitorŭ;²⁸ după cumŭ hilŭlu a omŭlui, nu vine tra s'hibă servitŭde altŭ, mă să servescă, și săși da bana luŭ descumpărare tră mulți.²⁹ Și cându eși elŭ din Iericho, s'duse după nėsŭ poporŭ multu.³⁰ Și éca doi orghi carŭ ședeau în cale, avđindalŭ cá treăea Iisusŭ, strigară și điseră: Milué-nė³¹ pre noi Dómne hilŭlu a luŭ Davidŭ Și ghimta lŭ încacie tra s'tacă; ma elŭ striga și đicea: Milué-ne pre noi hilŭlu a luŭ Davidŭ.³² Și státu Iisusŭ și 'lŭ clĭemă și lă đise: ăe vrėți s' vė facŭ?³³ Eli 'lŭ đicŭ: Dómne sá nă se deşclĭdă oclilŭ.³⁴ Și lŭ vine mlă luŭ Iisusŭ, și băgă mâna pe oclilŭ a lorŭ, și tru-óra veđură oclilŭ a lorŭ, și s'duseră după urma luŭ.

21 Și cându s'apochiară de Ierusalimŭ, și vineră la Bithfaghi către muntele a masinelor; atunčea petrecu Iisusŭ doi discipulŭ și lă đise:² Dučeti vė tru hóra care este naparte de voi, și tru-óra s'căftați ună asină legată, și unŭ mânzu cu ea; deslegați-leși adučeti mlė.³ Și s'fure cá ăineva vė đice ăeva, s'lŭ điceți cá a Domnului ilŭ lipsescu, și de ună-óra va s'vė le petrécă.⁴ Și aestă tută s'féče tra să se împlinescă aăea ăe este đisă, prin profetŭlu care đice:⁵ „Spuneți a hilŭlŭ a luŭ Sion” Éca amirălu a téu vine la tine blăndu, și încalarŭ pre asină, și pre mânzu, hilŭ ačelŭleŭ de sum jugŭ;⁶ Și s'duseră discipulŭ și féčeră cumŭ lă avea dimădată Iisusŭ;⁷ Și aduseră asina și mânzulŭ,⁸ și băgară strańiele de asupra lorŭ și seđelupre nese. Și parteaăăeacama mare din mulțime, și așternură strańile în cale, și altă tălĭa lumăchŭ de arborŭ și le așternea în cale.⁹ Și mulțimea care mergea 'nainte și aăea ce vĭnia d'inaoŭ, striga și đicea: Osana a hilŭlŭ a luŭ Davidŭ; ghinecuvėntatŭ ačelŭ care vĭne în numa Domnului; Osana în înalțimi.¹⁰ Și cându întrăelŭ în Ierusalimŭ, s'cutremură tută ăetatea, și đicea: care este aestŭ?¹¹ Și ghimta đicea: Aestu este Iisusŭ profetŭlu din Nazaretŭ a Galileieŭ.¹² Și întră Iisusŭ în templulŭ alŭ Dumneđeu, și scóse afóra pre tuți ačelŭ ăe cumpėra și vindea în templu și resturnă mésele a banchierŭlorŭ, și scamnele ačelorŭ ăe vindea porunghi.¹³ Și lă đise: Éste sciată; „Casa mea va să s'clĭemă casă de rugăciune;” și voi o féčetŭ „spilă de furŭ”.¹⁴ Și viniră la elŭ orghi și sclĭopŭ în templu, și elŭ lŭ vindecă.¹⁵ Iară Archieilŭ și cărturarŭlŭ, cându veđură ciudiile ăe féče, și feciorŭlŭ ăe striga în templu și đicea: Osana a hilŭlŭ alŭ Davidŭ,¹⁶ s'năiră, și lŭ điseră: Avđŭ ăe đicŭ aesti? Iară Iisusŭ lă đice: Da, N'aveți căntată vėr-nă óră, „Că din gura a națilorŭ, și ačelorŭ ăe sugŭ, ăi faptă alăvdare?”.¹⁷ Și lŭ alăsă și eși afóra din ăetate la Bithania, și arėmase acolo.¹⁸ Iară diminėtă cându s'turnă în ăetate, ilŭ luă fómea.¹⁹ Și cându veđu unŭ hicŭ în cale, vine la nėsŭ ma nu află ăeva pre elŭ, de cătŭ mași frŭndė, și lŭ đice: S'nu s'facă de tine póme în

etă. Și tru-óră s'uscă hicülu.²⁰ Și cându veðură discipulii s'ciudusiră și điseră: Cumü se uscă hicülu de-ună-óră?²¹ Iară Iisusü respunse și lë đise: Dealieha vë đicü, s'fure c'ă aveți credință și nu vë îndoiti, nu mași ațea a hicülüi va s'fațeti, ma și aestuî munte fure că 'lî đițeti: Scóla-te și arucă-te tru amare, va să s'facă.²² Și tute câte va s'căftăți în rugăciune cu credință, va s'luați.²³ Și cara vine elü în templu, s'aprochiară de nēsü,acoloiu elü înveța, Archiereiili și Aușili a poporului și 'lî điseră: Cu ce putere fați aeste? și care ți o dède aestă putere?²⁴ Iară Iisusü respunse și lë đise: Va s'vë întrebü și eu unü graiu; și s'fure că mî spuneți, și eu va s'vë đicü cu ce putere facü aeste.²⁵ Botezarea luî Ioanü de iu era? din çerü ică de la ómeni? Iară elî s'mindua în mintea-lë, đicëndaluî: Ma s'đițemü, Din çerü, va nē đică, de ce de cară nu cređutü în elü?²⁶ Iară ma s'đițemü De la ómeni, nē e frică de ghimtă, că Ioanü tuți 'lau ca profetü.²⁷ Și respunseră a luî Iisusü și 'lî điseră: Nu scimü. Și elü lë đise: Niți eu nu vë đicü a vouë cu ce putere facü aeste.²⁸ Ma ce vë se pare? Unü omü avea doi hilî; și vine la ațelü d'întâniü și 'lî đise: Hilü, dute astăđi de lucręđă la aviñia mea.²⁹ Iară elü respunse și đise: nu voiü; ma apoia s'tunusi, și s'duse.³⁰ Și s'aprochie de alantü și lî đise tutü ași. Iară elü respunse și đise: eü mgeru Dómne și nu s duse.³¹ Care de aești doî fęce vręea tatălui? Lî điseră: Primülu. Și Iisusü lë đice a lorü: Dealieha vë đicü că vameșili și curvele mergu cama înainte de voi tru amirăriliea alü Dumneđeü.³² Că vine la voi Ioanü în calea dreptătilieî, și nu lü cređutü; ma vameșili și curvele 'lü cređură. Și voicu tóte că'lü veđutü, nu vë tunusitü apoia și să lü credeți.³³ Ascultați altă parabolă: Era umü omü Domnü de casă, care și plântă ună aviñie și o îngardi cu gardu, și săpă tru nēsă cărute, și adră un turnü, și lü dède la lucrători, și s'duse departe.³⁴ Și cându s'aprochie timpülu a pómelorü, petrecu servitorili a luî la lucrători, s'liea pómele a lieî.³⁵ Și lucrătorili acățară, pre servitorili a luî, și unülu lü bătură, altü lü vătamară, și altü lü agoniră cu chetrile.³⁶ Iară petrecu alți servitori, cama mulți de ațelî d'întâniü, și lë fęceră și a lorü tutü ași.³⁷ Apoia petrecu câtrë elî hililü sëu, đicëndaluî, că va s'aibă anușine de hililü ameü.³⁸ Ma lucrătorili cându veđeră hililü, điseră unü cu alantu: Aestu este mostenitorülu; veniți s'lu vătămămü și s'li luămü moștenirea.³⁹ Și decara 'lu acățară, lü scóseră afórá de aviñie, și 'lü omoriră.⁴⁰ Atunțea cându va s'vină Domnulü a aviñilieî, ce va s'lë facă ațelor lucrători?⁴¹ Elî lî điseră: Rëili, rëu va s'li chéră; și aviñia va s'o da la alți lucrători, cari va lî da pómele la timpurile a lorü.⁴² Iisusü lë đice: vên-nă órá nu aveți cântată în scripturî! „Chétră ațea ce nu o aflară bună masturili, ațea s'fęce capü de cohe? De la Domnulü s'fęce aestü lucru și este ciudie tru oclilî a noștri“.⁴³ Tr'ățea vë đicü, că amirăriliea alü Dumneđeü, va s'vë se lia de la voi, și va să s'da a unü poporü care va s'facă pómele a lieî.⁴⁴ Și ațelü ce va s'cadă pre aestă

chétră, va să se frângă; și pe care-ți-do ea va s'cadă va s'lu stulcină.⁴⁵ Și avđîndaluî Archiereiili și Fariseiili parabilele a luî, cunoscură că tră elî đice.⁴⁶ Și căftară s'lü acață, ma lë fu frică de ghimtă că lü avea ca profetü.

22 Și iara le rëspunse Iisusü și lë grăi în parabile đicëndü.² Amirăriliea çerülü s'unzi cu unü omü amiră, care fęce nuntă tră hililü sëü.³ Și petrecu servitorili a luî s'clémă pre ațelî cliemați la nuntă, și nu vrea tra s'vină.⁴ Iară petrecu alți servitori, și le đise: đițeti a cliemaților: Écă prânzulü lu îndrepșiu; și giunçili și nămaliele îngrășate suntu tălitate, și tute îndrępte, veniți la nuntă.⁵ Iară elî nu luară aminte aestă, și s'duseră unü la agru,⁶ altu la comerçilü a luî, și alantü lî acățară servitorili și lî îngiurară, și lî vătamară.⁷ Și cându avđi amirälü, s'năiri, și petrecu ósta luî, aspase pre ațelî omoritori, și arse țetatea lorü.⁸ Atunțea đice a sęrvitorilorü a luî: nunta este îndręptă, ma cliemațili nu era axii.⁹ Duțeti-vë la astălierea căfurilorü, și câți va s'aflați cliemați li la nuntă.¹⁰ Și eșiră ațelî servitori prin caliuri, adunară tuți câți aflară rëi și bunî și se umplu nunta de óspeți.¹¹ Și cându întră amirälu s'védă pre óspețili, veđu acolo unü omü care nu era învescutü cu strañie de nuntă. Și lî đice:¹² óspe cumü intrași ația, fără s'ai strañie de nuntă? Ma elü amuți.¹³ Atunțea đise amirälu a servitorilorü: Legați-lu de mâni și de çicióre, luați-lu, și aruncați-lu tru întunereçulu ațelü cama de afórá. Acolo va s'hibă plângerea și scărcicarea dințilorü.¹⁴ Că mulți suntu cliemați, ma puțiñi alepți.¹⁵ Atunțea s'duseră fariseiili și 'și grăiră unü cu alantü, cumü s'lü acață tru sborü.¹⁶ Și petrecură la elü discipulii a lorü, deadunü cu Erodiañili și điseră: Invețatorule, scimü că esci omü îndreptu, și că înveți calea alü Dumneđeü cu îndreptate, și nu vreî să scii de vërnü; că nu mutresci în fața ómenilorü.¹⁷ Spune nē decara cumü ți se pare? Prinde s'dămü datü a luî Cesare, i ma nu?¹⁸ Iară Iisusü cunoscëndaluî rëutatea lorü, đise: Çe me cărtiți o voi ipocriți?¹⁹ Spuneți-mî moneda de datü. Iară elî 'lî aduseră unü dinarü.²⁰ Și le đice: A cui este mastea aestă, și aestă scriptură?²¹ Și lî đicü; Alui Cesare. Atunțea lë đice: Dați decara a Cesarëluî, ațea ce este a luî Cesare, și alü Dumneđeü ațea ce este a luî Dumneđeü.²² Și cândü avđiră, s'ciudusiră și 'lü alăsară și fugiră.²³ Tru ațea điuă viniră la elü Sadukei, cari đicea că nu este înviare de morți, și 'lü întrebară đicëndaluî:²⁴ Invețatorule, Moisi đise: s'murere çineva fără s'aibă fumélie, frate-sëu să s'insóra cu muliërea luî, ca s'analtă semênța a frate sëui.²⁵ Ași la noi era șepte frați; și primülu după ce s'insură, muri, și ne avëndaluî semênță alasă muliërea luî a fratesëui.²⁶ Așițe și al doilea, și alü treilea, până la alü șeptelea.²⁷ Iară după tuți muri și muliërea.²⁸ La înviarea de morți dar a cui din ațelî șepte va s'hibă muliërea, că tuți o avură.²⁹ Iisusü respunse și lë đise: Hiți zăgă diți că nu cunósceți scripturile, niți puterea

alui Dumneșeu.³⁰ Că la înviare de morți, niși s'însoră niși s'mărită, ma suntu ca anghelii alu Dumneșeu în çerü.³¹ Iară tră înviarea morților, nu aveți cântată așea çe vé s'are đîsă de către Dumneșeu, care đîçe:³² „Eu escu Dumneșeu a luî Avraamü, și Dumneșeu a luî Isaac, și Dumneșeu a luî Iacovü”. Dumneșeu, nu este Dumneșeu a morților ma a viilorü.³³ Și cându avđî poporulü s'ciudusea de învețatura luî.³⁴ Iară Fariseilii cându avđîră că lë înclise gura a Sadukeilorü, s'adunară împreună.³⁵ Și unulü de neși legiuitorü, 'lū întrebă cärtindu lü, și đicëndu-lî:³⁶ Invețatorule, care este mare dimândăciune în lege?³⁷ Și Iisusu 'lî đise: „S'vei Domnulu Dumneșeu a tēu, cu tută inima ta, cu tutü sufletü a tēu, și cu tută mintea ta”.³⁸ Aestă este prima și marea dimândăciune.³⁹ Și a doua totü ași ca nēsă este: „S'vei pre apröpele a tēu ca pe tine singurü”.⁴⁰ Tru aeste două dimândăciuni spinđură legea și profețilii.⁴¹ Și cându s'adunară Fariseilii, lî întrebă Iisusu, și lë đise:⁴² Çe vé se pare de Christolu? a cui hilü este?⁴³ Elî lî đicü: Aluî Davidü. Elü lë đîçe: Cumü decara Davidü cu duhulu ilü cliemă Domnū, đicëndalu:⁴⁴ „Đise Domnulu a Domnu-mēuî: Ședî la drépta mea până s'bagü neóspețilii a tēi așternutü a ciciorilorü a tēle”.⁴⁵ Macă decara Davidü 'lū cliemă Domnu, cumü este hilü a luî?⁴⁶ Și vēnu nu putea s'lî respundă niși unü graiü; niși că cutedă çineva s'lu măi întrebă de așea diuă.

23 Atunșea Iisusu grăi către mulțime, și către discipulii a luî, și đise:² Cärturarilii și Fariseilii ședü pre scamnulü a lui Moisi:³ Ași tute câte vé đicü s'avegliați, avegîați-le, și fașeți-le; ma după faptele a lorü s'nu fașeți. Că neși đicü ma nu facü.⁴ Cășe neși légă sârçinî gréle çe nu s'pörtă, și le bagü pre umerilii a ómeñilorü; iară elî niși cu degetü a lorü nu vorü s'le mină.⁵ Iară tute lucrările a lorü le facü ca să s'védă de ómeñli; lărgescu filacterile a lorü, și 'și mārascu pólele a strañielorü a lorü.⁶ Și vorü tra ședă la ospețü în capulu a mēsăliei, și în sinagóge pre scamnele așele din susü.⁷ Și vorü să lî salută în pazare, și să se cliemă de către ómeñi, „Rabbi Rabbi”.⁸ Iară voi s'nu vé cliemați Rabbi: că unü este învețatorü a vostru Christosü; și tuți voi hiți frați.⁹ Și tată să nu cliemați çineva preste locü, că unü este Tatälü a vostru așelü din çerü.¹⁰ Niși s've cliemați învețatori; că unü este învețatorü a vostru Christosü.¹¹ Și așelu cama marēle de voi la s've hibă servitorü a vostru.¹² Iară așelü care va să s'inaltă singurü, va s'aplécă; iară așelü çe va să s'aplécă, așelü va să s'anală.¹³ Cavaî de voi Cärturarî și Farisei ipocriți, că înclideți amirăriliea a çeruluî înaintea ómeñilorü; Că voi nu întrați; niși așeli ce vorü să întră, nu lî alăsați s'intră.¹⁴ Cavaî de voi o Cärturarî și Farisei ipocriți, că măcați casele a veduvelorü, și tr'aestă fașeți rugăciuni lungi, de așea va s'luați cama mare pedépsă.¹⁵ Cavaî de voi o Cärturarî și Farisei ipocriți, că cutreerați amarea și uscatulu, tra s'fașeți unü proselitü: și cândü

s'fașe 'lū fașeți hilü de gheenă, de dóue orî cama mare de câtü voi.¹⁶ Cavaî de voi conducători orghi, cari đîçeți: Așelü çe va s'giură pre templu nu e çeva; ma așelü çe va s'giură pre malama templuluî, este datorü.¹⁷ Glarî și orghi, çe este cama mare? Malama ima templulu care sântesce malama?¹⁸ Și așelü çe va s'giură pre altarü, nu e çeva; ma așelü çe va s'giură pre darülu çe este preste altarü, este datorü.¹⁹ Glarî și orghi, çe e cama mare? darü u, ima altarulu care sântesce darülu.²⁰ Și ași așelü çe giură pre altarü, giură pre elü și pre tute câte suntu în altarü.²¹ Și așelü çe giură pre templu, giură pre elü și pre așelu çe locuesce tru nēsü.²² Și așelü çe giură pre çerü, s'giură pre thronulu a luî Dumneșeu, și pre așelü çe șede pre nēsü,²³ Cavaî de voi o Cärturarî și Farisei ipocriți, că ghismuiți mintă, și māraru, și chimionulü, și alăsați așele çe suntu cama gréle a legiliei, giudecata mīla și credința. Aeste prindea s'le fașeți și așele s'nu le alăsați.²⁴ Conducători orghi, cari stricurați tauñilii, și o înglițiți camila.²⁵ Cavaî de voi o Cärturarî și Farisei ipocriți, că curați partea de aföră, a scafeliei, și a bliduluî, și năuntru suntu împline de arăchiri, și de nedreptate.²⁶ Fariseule orbü, cură cama nainte partea d'inauntru a scafeliei și a bliduluî, tra s'hibă curată, și așea de aföră.²⁷ Cavaî de voi o Cärturarî și Farisei ipocriți, că unziți cu mormenți asvestusiți cari de aföră s'vedü mușați, iară d'inauntru suntu 'mplini de óse de morți, și de içe do necurățilie.²⁸ Ași și voi pe din aföră ve spuneți a ómeñilorü îndrepti, ma d'inauntru hiți 'mpiñi de ipocrisie și nelegiuire.²⁹ Cavaî de voi o Carturarî și Farisei, ipocriți, că adarați mormențilii a profeților, și imoșitiți grópele a dreptilorü, și đîçeți:³⁰ S'eramü noi în ðilele a părinților a noștrorü, nu vrea s'luamü parte cu așeli, la sângele a profeților.³¹ In câtü voi singuri mărturisiți tră voi, că hiți hilii așelorü çe omorîră profețilii.³² Decara și voi împliniți mēșura a părinților a voștrorü.³³ Șerpi, Pulii de nepărțiçi, cumü va s'fugiți de giudecata gheenei?³⁴ Tr'așea écă eu petrecü la voi Profeți și sciuti și cärturarî: și nescanți din neși, va s'lî vătămăți, și va s'lî crucificați; iară nescanți va s'lî bateți cu sviçulu în sinagógele a vóstre, și va s'lî agoniți din çetate în çetate.³⁵ Tra s'vină asupra vóstră içe-do sânge 'ndreptu, çe s'are versată preste locu, de la sângele a dreptulu Abelü, până la sângele a luî Zaharia, hilü alü Barahia, care ilü vătămatü nolgica de templu și de altarü.³⁶ Dealieha vé đicü, că tute aeste va s'vină preste aestă generațiune.³⁷ Ierusalime, Ierusalime, care omorî profețilii și vatămî cu chetri pre petrecuțilii la tine; de câte orî vrui să țî adunü feciorilii, precumü gallina 'și adună pulii sum aripēle, și nu vrutu?³⁸ Éca casa vóștra s'alasă deșértă.³⁹ Că vé đicü: De aó înainte nu va s'me vedeți, până cându va s'đîçeți: Ghine cuvēntatu este așelü çe vine în numa Domnuluî.

24 Și eși Iisusu și s'depărtă de la templu; și s'aprochiară discipulii a luî, tra s'lî spună

adărămintele a templului.² Ma Iisusū lē ḡise: nu vedeți tute aeste? Dealieha vē ḡicū, nu va s'arēmānă aó chētra preste chētră, care să nu s'aruvuiescă.³ Și pe cându elū ḡedea pre muntele a masiñilorū, îl s'aprochiară discipulii 'na'nă parte și 'lī ḡiseră: Spune nē cându va să se facă aeste? Și care e semnulū a venērēlīeī a tale, și a fluituluī a etēlīeī?⁴ Și Iisusū respunse și lē ḡise: Mutriți s'nu vē arādă ḡineva.⁵ Că mulți va s'vină în numa mea, și va s'ḡică; „Eu escu Christolū”, și mulți va să s'arādă.⁶ Și va s'avḡiți alumte, și sciri de alumte: mutriți ghine, nu vē aspēriați. Că prinde aeste tute să se facă, ma nică nu este finitūlu.⁷ Că va să se scólă poporū, peste poporū și amirārīlie preste amirāri ie; și va s'hiba fómete și pusclīe și cutremurī pre locuri.⁸ Și tute aeste va s'hibă înḡeputūlu a durerīlorū.⁹ Atunḡea va s' vē preda la strimtorare și va s'vē omóră; și de tute națiile va s'hiți urīți tră numa mea.¹⁰ Și atunḡea va să se scandalisēscă mulți, și va să se tradēḡă unulū pre alantū, și va să se urască unū cu alantū.¹¹ Și mulți profeți minciunoși va să se scólă, și mulți va să arādă.¹² Și de imulḡirea nelegiūrīlorū, va s'arēḡescă a multorū vrēea.¹³ Ma aḡelū ḡe va s'aravdă pâna la finitū, aḡelū va s'hibă ascăpatū.¹⁴ Și va să se predică aestu vānghelīu a amirārīlieī preste tutū locūlu, tra mărturia tutulorū popórelorū; și atunḡea va s'hibă finitūlu.¹⁵ Și cându va s'vedeți utītēta și aspāḡáciunea ḡe s'are ḡisă de profetūlu Daniilū, că stă in locū sântu, (aḡelū care cântă la s'acăchisescă),¹⁶ atunḡea aḡelī ḡe suntu în Iudea, s'fugă pre tru munți;¹⁷ și aḡelū ḡe este preste casă, s'nu s'depună s'līa ḡeva din casă.¹⁸ Și aḡelū ḡe este la agru s'nu se tórna înăpoī, să și līa strañiele.¹⁹ Ma cavaī de aḡele ḡe suntu sarḡine, și de aḡele ḡe va s'alăptēză în aḡele ḡile:²⁰ Ma rugați-vē să nu se facă fuga a vóstră iarna, niḡi Sămbăta.²¹ Cava s'hibă atunḡea strimtorare mare, cumū nu fu de la înḡeputūlu a lumelīeī, pâna tora, niḡi ca va s'hibă.²² Și ma s'nu se ḡcurta aḡele ḡile, nu era s'ascapă vē-nu trupū; ma tră alepțilī vā să seḡcurtē ḡă aḡele ḡile.²³ Atunḡea s'fure că ḡine-va vē ḡiḡe. Ecă aó este Christolū, ică acolo, s'nu credeți.²⁴ Că va să s'scólă Christošī minciunoși, și profeți minciunoși, și va să spună sémne marī, și ciudīi tra s'plānisēscă, s'fure cu putinḡă și pre alepțilī.²⁵ Ecă vē o ḡiḡū de cama nainte.²⁶ Și ma s'vē ḡică ecăChristolūeste în deḡertū, s'nu eșiți. Ecă-lū în camerī, s'nu credeți.²⁷ Că precumū ascăperatūlu, ese de la Rēsăritū, și s'véde l' Ascăpetatū, ași va s'hibă și vinirea hilīluī a omūluī.²⁸ Ca in este mārḡea, acolo va s'adună și orñile.²⁹ Și de ună-óra după strimtorarea din aḡele ḡile, Sórēle va să s'întunecă, și Luna nu va s'da lumīna līeī, și stēlele va s'cadă din ḡerū, și puterīle a ḡerūluī va să s'mină.³⁰ Și atunḡea va să s'védă semnulū a hilīluī a omūluī în ḡerū; și atunḡea va să plāḡă tute ginḡile a locūluī, și va s'védă hilīlu a omūluī că vine preste norīlī a ḡerūluī cu putēre și glorie multă.³¹ Și va s'petrēcă anghelī a luī cu

bóḡe mare de trompetă; și va s'adună alepțilī a luī de la patrulē vînturī, de la margiñile a ḡerūluī, pâna la aḡea alantă margine a lorū.³² Iarē de la hicū invetați parabola. Cându lumachea luī este móle, și lī esū frunzele, cunósḡeți că aprópe este véra.³³ Ași și voi, cându va s'vedeți aeste tute, să sciți că aprópe este ningă uḡe.³⁴ Dealieha vē ḡicū că nu va s'trēcă generaḡia aestă, pâna cându nu va să s'facă tute aeste.³⁵ Cerūlu și locūlu va s'trēcă, ma graīle a méle nu va s'trēcă.³⁶ Iarē de ḡiua aḡea și de óra aḡea vē-nu nu scie, niḡi anghelī din ḡerū, de câtū mași Tatālū a mēu singurū.³⁷ Și precumū ḡilele a luī Noe, ași va s'hibă și la venirea a hilīluī a omūluī.³⁸ Că precumū era în ḡilele aḡele de cama nainte de deluviū, cându măca și bea, și se însora și s'mārīta, pâna în ḡiua cându Noe întră tru arcă.³⁹ Și nu sciură pâna cându vine deluviūlu, și lī luă pre tuți. Ași va s'hibă și venirea a hilīluī a omūluī.⁴⁰ Atunḡea doī va s'hibă la agru, și unūlu va să s'līa, și alantuiu va să s'alasă.⁴¹ Dóuē mulțierī va s'maḡină la móră; ună se līa, și alantās'alasa.⁴² Stați deḡeḡeḡi decara, că nu sciți în ḡe óră vine Domnulū a vostru.⁴³ Ma aḡea să sciți, că să sciare Domnulū a casă-līeī la care aveḡlīare a nopțilīeī vine furūlu, era să sta deḡeḡeḡu și nu era s'alasă s'lī se aspargă casa.⁴⁴ De aḡea și voi s'hiți îndreḡți; că la óra cându nu vē trēḡe prin minte, vine hilīlu a omūluī.⁴⁵ Care este credinciosūlu și mintimenūlu servitorū, care lū băḡă domnu sēu preste servitorīlī a casālīeī a luī,⁴⁶ ca s'lē da hrană la timpū? Fericitūeste aḡelū servitorū, care cându va s'vină domnu sēu, va s'lu află facēndalū ași.⁴⁷ Dealieha vē ḡicū că preste tută averea luī va s'lu bagă.⁴⁸ Ma s'fure că servitorūlu aḡelū rēu ḡiḡe în inima luī: „Se amānă Domnu mēu⁴⁹ s'vină” și înḡeḡe s'bată servitorīlī soḡilīi aluī, și s'măcă și s'bea cu îmбетătorīlī,⁵⁰ va s'vină domnulū aḡelū servitorū în ḡiua cându elū nu se aḡtēptă, și în óra, cându elu nu scie;⁵¹ și va s'lu talīe în dóuē, și partea luī va s'o bagă cu ipocriḡilīi. Acolo va s'hibă plāḡērea și scārīcare a dinḡilorū.

25 Atunḡea va s'unzēscă amirārīliea ḡerūluī, cu ḡēḡe virghine, carī, luară cân, dilele a lorū, și eḡiră s'aḡtēptă ginerēle.² ḡinḡi din ele erau mintimene, și ḡinḡi nebune.³ Aḡele nebune, cându 'și luară cāndilele a lorū, nu luară și untu-lemnu cu nēse.⁴ Ma mintimenēle luară untu-lemnu în vasele a lorū, de adunū cu cāndilele a lorū.⁵ Și cara s'amānă ginerēle, lē vine somnu a tutulorū, și dormīa.⁶ Ma în aḡiaḡă nópte s'avḡi ună bóḡe: Ecă ginerēle vine, eșiți s'lu aḡteptați.⁷ Atunḡea se sculară tute aḡele virghine, și 'și îndrēpseră cāndilele a lorū.⁸ Ma nebunele ḡiseră a mintimenelorū: Dați-nē de untulemnulū a vostru, că cāndilele a nóstre s'astingu.⁹ Și mintimenele respunseră și ḡiseră: Nu ași, s'nu ḡeva de nu nē agiunge niḡi a nóuē, niḡi a vóuē; ma cama ghine duḡeḡi-vē la aḡelī ce vindu, și acumpărați-ve.¹⁰ Și cându aḡele s'duseră s'acumpēră, vine ginerēle și aḡele ḡe era

îndrépte, înțără cu elū la nuntă, și se înclīse ușa.¹¹ Apoia vīnū și alante virghine, și đicū: Dómne, Dómne, desclide-nē.¹² Iarā elū respunse și đise: Dealieha vē đicū, că nu vē cunoscū.¹³ Stați decara deșcepti, că nu sciți điuā niči óra în care hilīlu a omūlui va s'vīnā.¹⁴ Căésteca unū omū, care cându mērgēa departe, cliēmā pre servitorīli a lui, și lē déde avérea lui;¹⁵ Și a unū lī déde činči talanți, a altuī doī, iarā a altuī unū, a cui-čido după putérea lui, și fugi tru órā.¹⁶ Și s'duse ačelū ce luā činčilī talanți, lucrā cu nēși, și féče alți činči talanți.¹⁷ Așițe și ačelū cu doī amintā și aestu alți doī.¹⁸ Iarā ačelū ce luā unūlu, s'duse, sǎpā în locū, și ascunse asimea a domnu-sēuī.¹⁹ După multu timpu vine domnulū ačelorū servitorī, și lē căftā cuitéla.²⁰ Și vine ačelū ce luā činci talanți, și aduse alți činči talanți, și đise: Dómne činči talanți mī ai datā, écă alți činči amintāi cu nēși.²¹ Lī đise domnu-sēu; ghine o bunū și credinciosū servitorū; trā puține fuși credinciosū, mava s'te bagū pre multele: întrā tru bucuria a domnu tēuī.²² Și vine și ačelū ce luā doī talanți și đise: Dómne doī talanți mī ai datā, écă alți doī talanți amintāi cu elī.²³ Și lī đise a lui domnu-sēu: Ghine a bunū și credinciosū servitorū; trā puține fuși credinciosū trā multe va s'te bagū; întrā tru bucuria a domnu-tēuī.²⁴ Și cându vine ačelū ce luā unū talantu, đise: Dómne, eu te cunosceamū că esci unū omū strimtu la inimā: séčerī acolo, iu nu semenași; și aduñī d'acolo iu nu împărțīși.²⁵ Și me asperiai, și me dușū de ascumșu talantulū a tēu în locū; écă-lū al tēu.²⁶ Respunse domnu-sēu, și lī đise: O rēu și lenevosū servitorū; ai sciutā că séčerū iu nu semēnai, și adunū d'iu n'am împărțīta.²⁷ Prindea decara s' dai asimea mea la bancherū, și venindaluī eū, era s'līau a meu, cu amitatecūlu.²⁸ Tr'āčēa luați de la elū talantulū, și dați-lu la ačelū ce are đéče talante.²⁹ Că tutū aceluī ce are, va s'lī se da, și va s'lī se adaṽgā. Iarā de la ačelū ce nu are, și ačēa ce are va c'lī se līa de la nēsū.³⁰ Și pre servitorūlu ačelū rēa arucați-lu tru întunéreculū ačelū de afórā. Acolo va s'hibā plāngérea și scārcicārea dințilorū.³¹ Iarā cându va s'vīnā hilīlu a omūlui, în gloria lui, și tuți sântilī anghelī cu elū, atunčēa va s'sédā pre scamnulū de gloria lui.³² Și tute gintele va s'adunā înaintea lui, și va s'despartā unā de alantā, cumū pecurarūlu desparte oīle de căpri;³³ și va s'bagā oīle la drépta și căprile la stānga lui.³⁴ Atunčēa amirālu va s'đicā la ačelī din drépta lui: Veniți ghine cuvēntāi a Tatā-mēuī, moșteniți amirāriīa îndréptā a vouē, de la făčērea lumelīeī.³⁵ Că eramū agiunū și mī dédetū s'mācū; mī fu sēte și mī dédetū s' beau; streinū eram și me preadunatū;³⁶ golū și me învescutū; lāngedū și me vizitatū; tru înclīsóre eram, și vinitū la mine.³⁷ Atunčēa va s'lī respundā dreptilī, și va s'lī đicā: Dómne; cându te veđumū agiunū și'iți dédemū māncare: icā că ți-era sēte, și'iți dédemū s'beai?³⁸ Cându te veđumū streinū și te preadunāmū? Icā golū, și te învescumū?³⁹ Cându te veđumū lāngedū, icī tru înclīsóre, și vinemū la tine?⁴⁰ Și

amirālu va s'respundā și va s'lē đicā a lorū: Dealieha vē dicū a vouē, câtū féčetū a unū din aești mīčīlii a meī frați, a mīe mī féčetū.⁴¹ Atunčēa va s'đicā și acelorū de la stānga: Dučēți-vē de la mine blāstemațiīli în focūlu eternu, care éste îndreptū trā diabolūlu și anghelī a lui.⁴² Că eram agiunū și nu mī dédetū s'mācū; mī fu sēte și nu mī dédetū s'beau;⁴³ streinū eram, și nu me preadunatū; golū, și nu me învescutū; lāngedū și tru înclīsóre și nu me vizitatū.⁴⁴ Atunčēa, va s'lī respundā și elī đicēndū: Dómne cându te veđumū, agiunū, icā avēi sēte, icā streinū, icā golū icā lāngedū, icā tru înclīsóre, și nu te agiutāmū?⁴⁵ Atunčēa va s'lē respundā, și va s'lē đicā: Dealieha vē đicū catū nu aveți faptā a unū din aesti mīčīlii, niči a miē nu mī aveți faptā.⁴⁶ Și aesti va sǎ s'ducā tru pedépsā eternā, iarā dreptilī tru banā eternā.

26 Și fu că după ce fini Iisusū tute aestē sbóre, đise către discipulī a lui.² Sciți că după dóue đile vīne paștele și hilīlu a omūlui se preda tra sǎ se crucificā.³ Atunčēa 'se adunārā Archiereilī și Cārturarīli și Marīlii a poporūluī tru oborūlu a Archiereulū, care se cliēma Caiafa,⁴ și 'și sburīrā tra s'acață pre Christolu cu vulpilē, și s'lu omórā.⁵ Ma đīčēa: Nu în sērbátóre, trā s'nu s'facā turburare în poporū.⁶ Și cându era Iisusū în Bithania, în casa leprosūluī Simonū,⁷ vine la elū unā mulīere, cu unū vasū de alabastru cu mirū multu scumpu, și 'lū turna pre capūlu a lui cându șēdea la mēsā.⁸ Ma discipulī cându veđurā, s'nāirā și điserā.⁹ Trā ce s'facā aestā chérdere? Că aestu mirū putea sǎ se vindā scumpu, și sǎ s'da la órfāni.¹⁰ Ma Iisusū cându cunoscū aestā, lē đise: Că-čē o turburați mulīereā? Că ea bunū lucru mī féče a mīe.¹¹ Că orfāniīli lī aveți tot-una cu voi, ma mine nu me aveți tot-una. Că¹² ea ce versā aestu mirū pre trupūlu a mēu, o féče trā immormēntārea mea.¹³ Dealieha vē đicū: iu ce-do ce va sǎ s'predicā aestu vānghelīu, în tutā lumea, are sǎ se đicā ačēa ce féče ea, trā adučērea aminte a līeī.¹⁴ Atunčēa unūlu din ačelī doi-sprē-đéče, care se đīčēa Iuda Iscariotū, s'duse la Archierei, și đise:¹⁵ Ce va s'mī dați, și eu s'vē lū predau?¹⁶ Și ačelī lī déderā trei đeči de arginți. Și de atunčēa căftā óra s'lu preda.¹⁷ Și la întāniā điuā a azimelorū, se aprochiārā discipulī de Iisusū și lī điserā: Iu veī sǎ îndrégemū tra sǎ măči paștele?¹⁸ Și elū lē đise: Dučēți-vē în četate la cutare, și đīčēți lī: Invețatorūlu đīče: Timpulū mī se aprochie, la tine va s'facū paștele deadunū cu discipulī a mēi.¹⁹ Și féčerā discipulī cumū lē dimāndā Iisusū, și îndrēpserā paștele.²⁰ Și cându întunecā Iisusū șēdea la mēsā cu doi-sprēđéčīlii;²¹ Și când māncā eī, lē đise: Dealieha vē đicū că unūlu din voi va s'mē preda.²² Și elī se învirinarā multu, și începurā s'đicā a lui, orī care de nēși:²³ Nu čēva de escu eu Dómne? Iarā elū respunse și đise: Ačelū ce mólīe de adunū cu mine cu māna în blidū, ačelū va s'mē preda.²⁴ Hilīlu a omūluī s'duče precumū éste scriatā trā elū: ma, ca vaī de ačelū omū, prin care hilīlu a omūluī s'preda; cama ghine era trā

nēsū, s'nu era faptū.²⁵ Atuncea Iuda ațelū țe predede respunse și đise: Rabbi nu țeva de escu eū? Lī đițe: Tine dīseși.²⁶ Și cându elī mânca, luă Iisusū pânea, 'lī dēde urăciunea, o frâmse și o dēde a discipulilorū, a luī, și lē đise: Luați mâncați aestu este trupūlu a mēu.²⁷ Și apoia luă scafa, o mulțumi, și o dēde a lorū, și lē đise:²⁸ Beți de tru aestă tuți; că aestū este sângele a mēu, a noulūi testamentū, care s'vėrsă tră mulți tră līertarea pecatelorū.²⁹ Ma vė đicu că de aó 'nainte nu va s'beau de aestu pomū a vītēlīei, până la điuva ațea, cându va s'lu beau cu voi din nou, tru amirărilēa a Tatalūi-mēu.³⁰ Și după țe cântarā unū psalmu, eșira la muntele a masiñilorū.³¹ Atuncea đise către elī Iisusū: In aestă nópte tuți va s'vė scandalisați în mine; că este scriată: „Va s'batū pecurarūlu, și va să se respādescă oile a cupielīei”.³² Iarā după învīarea mea, va s'mėrgu înainte de voi în Galilea.³³ Ma Petru rėspunse și lī đise: Și tuți cara să se scandalisescă în tine, eū vė-nă órā nu va s'me scandalisescu;³⁴ đise către elū Iisusū. Dealieha đicū a ție, că în nóptea aestă înainte ca s'cāntă cocotūlu, de trei orī va s'te lépedi de mine. Petru đise a luī;³⁵ S'lipsire și s'morū cu tine, nu va s'me lépedū de tine. Ași điserā și tuți discipulī.³⁶ Atuncea Iisusū vīne deadunū cu elī la unū locū, țe s'clīema Ghetsimani și lē đițe a discipulilorū. Ședeți aóțe până s'mėrgu acolo să me înclīnū.³⁷ Și luā cu elū Petrulū și doilīi hilī aluī Zevedeū, și începu să se învirinéđă, și să lī vīnă mare āngusă.³⁸ Atuncea đise către elī. Multū învirinatū mī este sufletūlu până la mórte; arēmāneți aó și stați descepti cu mine.³⁹ Și s'duse puținū ma nāinte, căđu pre față și se ruga, đicēndū: Tatālū a mēu, s'fure cu putință, la s'trēcā de la mine aestă scafā; Iarā nu cumū voiū eu, ma cumū vrei Tine.⁴⁰ Și vīne la discipulī, lī aflā iu dormīa, și lī đițe a luī Petru; Ași, nu pututū să stați descepti unā órā cu mine?⁴¹ Hiți descepti, și rugați-vė tra s'nu întrați în cārtire. Cā duhūlu este desceptu, ma trupūlu neputinciosū.⁴² Iarā, a dóua órā s'duse și se rugā đicēndū: Tatālū a mēu s'este că nu se póte s'trēcā de la mine aestă scafā tra s'nu o beau, la s'facā vrēea ta.⁴³ Și vīne și lī aflā iarā dormīndalūi;⁴⁴ Cā oclīlī lē era îngreunați Și ilī alāsā, și s'duse iarā și se rugā a treia órā, đicēndū iarā ațele sbórē.⁴⁵ Atuncea vīne la discipulī și lē đițe: dormiți de tora încolo, și v'arāpāsați.⁴⁶ Ecā s'apochie óra, și hilīlu a omūluī s'preda în māñile a pecātoșilorū. Sculați-vė; la s'mėrgemū; ecā s'apochie ațelū țe me preda.⁴⁷ Și cându elū nicā sbura, ecā Iuda unūlū de doī-spē-đečilīi vīne, și cu elū mulțime mare cu lėmne și cu cuțite, de la Archierei și Aușilī a poporūlu.⁴⁸ Și ațelū țe lū predede, lē dēde semnu, și lē đise: Care va s'lū bașū, ațelū este, acāțați lu.⁴⁹ Și vīne îndreptu la Iisusū și lī đise:⁵⁰ Bucură-te Rabbi. Și lū bāșă. Iarā Iisusū lī đise: óspe tră țe veniși? Atuncea s'apochiarā elī, băgarā māñile pre Iisusū, și lū ațātarā.⁵¹ Și ecā unū din ațelī țe era cu Iisusū tēse māna, scóse cuțitūlu a luī, și agudi servitorūlu a Archiereulū, și 'lī tālie urēclīea.⁵² Atuncea

Iisusū đise ațelūi: Intórnă-ți cuțitūlu la locūlu a luī, că tuți cari au luatū cuțitū, de cuțitū va s'chéřă.⁵³ Icā minduesci că nu potūeusa rogū acmu Tatā-mēu, să mī apunā înainte cama de dóue-sprē đețe legiuñi de Angheli?⁵⁴ Cumū decara va să se împlineścā scripturīle, că ași prinde să se facā?⁵⁵ In ațea órā Iisusū đise a mulțimilēi; Ca la vr'unū furū aveți eșitā cu cuțite și cu lemne s'me acāțați? Tute đilele la voi ședeam învețāndalūi în templu și nu me acāțatū.⁵⁶ Ma aestē tute s'fėcerā tra să se împlineścā scripturīle a profețilorū. Atuncea toți discipulī lū alāsarā și fugirā.⁵⁷ Iarā ațelī țe acātarā Iisusū, 'lū aduserā la Archiereulū Caiafa, iu era adunați cārturarīlīi și Aușilī.⁵⁸ Și Petru s'ducea după nēsu de departe, până tru oborūlu a Archiereulū. Și întrā înāuntru, și ședeā cu servitorilīi, tra s'védā finitūlu.⁵⁹ Ma archiereilīi și aușilīi și tutā adunarea căfta marturie minciunosā contra luī Iisusū, tra s'lu omórá;⁶⁰ ma nu aflarā; cu tute că vinerā mulți martorī minciunoși, nu aflarā. Apoia veninda-luī doī martorī minciunoși điserā:⁶¹ Aestu đise: Potū s'aspargu biserica alū Dumneđeu, și în trei điles'ó adaru. Și se sculā Archiereulū și lī đise: Nu respunđi țeva?⁶² Țe mărturisescu aești contra ta?⁶³ Iarā Iisusū tățea. Și respunse Archiereulū și lī đise: Te giurū pre viūlu Dumneđeu, să nē điči s'este că tine esci Christolu hilīlu alu Dumneđeu.⁶⁴ Iisusū lī đițe: Tine điseși; ma vė đicū; De aó înainte va s'vedeți hilīlu a omūluī șeđēndu la drēpta putērelīei, și venīndū pre nuorīlīi a țerūlu.⁶⁵ Atuncea archiereulū 'și arupse strāniele, și đise: Elū blastemā; țe nē lipsescu marturī?⁶⁶ Ecā tora lī avđītu blāsmarea. Țe vė se pare? Și ațelī respunserā și điserā:⁶⁷ Stepsitū este tră mórte. Atuncea lu ascuțierā pre față, și lū băturā; iarā alți lī dēderā palme đicēndū:⁶⁸ Christóse, profitisea-nē care este ațelū țe te agudi?⁶⁹ Iarā Petru ședeā afórā tru oborū; și s'apochie de nēsū unā servitóre, și lī đise: Și tine eraī cu Iisusū Galileanūlu.⁷⁰ Ma elu se lepādā înaintea tutulorū și đise: Nu sciu țe điči.⁷¹ Și cându eși la pórtā, 'lū veđu altā servitóre, și đise ațelorū de ațolo. Și aestū era cu Iisusū Nazarianūlu.⁷² Și iarā se lepāda cu giuratū, că nu cunoscū omūlū.⁷³ După puținū iarā s'apochiarā ațelī țe stātea acolo, și điserā a luī Petru: Dealieha și tine unū din elī esci; că de pre sborūlu a tēu te cunoscī.⁷⁴ Atuncea începu s'anāthemėđā și sāgiurā, că nu cunoscū omūlu. Și tru-órā cocotūlu cāntā.⁷⁵ Și 'și aduse aminte Petru de sborūlu a luī Iisusū, care lī avea đisā, că înainte ca s'cāntā cocotūlu, de trei orī va să te lepāđi. Și eși afórā și plāmse amarū.

27 Și cându aperi, fėcerā sborū tuți archiereilīi și aușilīi a poporūluī, contra luī Iisusū, tra s'lu omórá.² Și decara lū legarā, lū duserā și lū predederā la Guvernatorūlu Ponțiu Pilatū.³ Atuncea Iuda care lū avea predatā, cându veđu că Iisusū fu giudecatū tră mórte, s'tunusi și turnā nāpoī trei đečilīi de arginți a archiereilorū și aușilorū, și đise:⁴ Feciū pecatū că am predatā sânge nestepsitū.⁵ Ma elī điserā: Țe nē este a

nouă? Tine veđi tr'aestă. Ș'arucă argințilii în templu, fugi, și s'duse de se spinđură.⁶ Iară archiereilii, luară argințilii și điseră: Nu prinde s'li băgămú în casa templului, că este prețú de sânge.⁷ Și decara féčeră sború acumperară cu elí agrulú a Olarúluí, trá îngroparea străinilorú.⁸ De ațea ațelú agru s'cliemă agrulú a sângelú până în điuva de astă-đi.⁹ Atunțea se ímplini ațea țe fu đisă prin profetú Ieremia care đíțe: „Și luară trei đečilii de arginți prețulú a vindutúluí, care fu tińisitú de hilii a luí Israilú;¹⁰ și lí déderă trá agrulú a Olarúluí, precumú mí dimândă Domnulú.“¹¹ Iară Iisusú stătu ínaintea guvernatorúluí și guvernatorúlu lú íntrebă đícendú: Tine esci amirálu a Iudeilorú? Și Iisusú lí đise:¹² Tine đíči. Și cându s'acuză de cãtré archierei și de auși, nu respunse țeva.¹³ Atunțea Pilatú đise cãtré elú: Nu avđi cãte mărturisescu contra ta?¹⁴ Și nu lí respunse la niči unú graiu, în cãtú guvernatorúlu se mira multu.¹⁵ Iară la serbãtore lipsea ca guvernatorúlu să sãlãghiescă a poporúluí din íncłisóre, unú care vrea elí.¹⁶ Și avea atunțea în íncłisóre, unú omú avđítú care se cliema Baraba.¹⁷ Și cându elí s'adupară lě đise Pilatú: Care vreți s'vė sãlãghiescu, Baraba, ică Iisusú care s'đíțe Christosú?¹⁸ Că scia că de pismă l'avea predată.¹⁹ Ma cându elú ședea pe scamnu de giudecată, petrecu la elú mulíerea luí đícendú: S'nu lí fači țeva ațelúí índreptu, că multe pãții trá nėsú astăđi în vísú.²⁰ Ma archiereilii și aușilii índuplecară mulțimea tra s'țeră Baraba, iară Iisusú s'lu chéră.²¹ Și respunse guvernatorúlu, și lě đise: Care din amendoi vreți s'vė sãlãghiescu? Și ațelí điseră: Baraba.²² Pilatú lě đíțe: Țe s'lu facú decara Iisusú care s'đíțe Christosú? Tuți lí điseră:²³ Să se crucifică. Iară guvernatorúlu đise: Ma țe rėú are faptă? Iară ațelí cama multu striga și đíțea: Să se crucifică.²⁴ Și Pilatú cara veđu că țeva nu póte s'facă, ma cama multă vrévă s'fațe, luă apă 'și spelă mãnile a luí ínaintea mulțimilėi, și đise: Nestepsitú escu de sângele aestuí dreptu; voi vedeți tr'aestă.²⁵ Și tutú poporúlu respunse și đise: Sângele a luí s'hibă asupra nóstră și asupra hililorú a nostrorú.²⁶ Atunțea lě sãlãghi Baraba, iară pre Iisusú, după țe lú bătú, lú déde tra să se crucifică.²⁷ Atunțea ostasilii a Domnitorúluí Iuară pre Iisusú la pretoriu, și adunară ningă nėsú tuta banda a ostașilorú.²⁸ Și lú desvescură și lú ínvescură cu hlamidă aroșe.²⁹ Și 'lí ímplătiră ună coronă de schińi, lí o apuseră pre capú, și ună calame la mâna lí dréptă; și íngenucliară d'ínaintea luí, și 'și arıdea de elú, đícendú:³⁰ Bucură-te amiră a Iudeilorú. Și ascuipară preste elú, și luară cãlamea, și lú batea preste capú.³¹ Și după țe 'și bătură peză de elú, ílú desvescură de hlamidă, și lú ínvescură cu straniele aluí, și 'lú duseră s'lú crucifică.³² Și cându eșia afóră, aflară unú omú Kirineanú, care se cliema Simonú; pre ațelú lu acățară angarie tra s'lí pórtă cruțea.³³ Și cându viniră la locúlu numitú Golgotha, care s'đíțe locúlu a Capățineí, lí déderă tra s'bea puscă amestecată cu

hére; și gustândaluí nu vru s'bea.³⁴ Și după țe 'lú crucificară, lí ímpãrtiră strańiele, și arúcară șcurta, tra să se ímplinescă ațea țe fu đisă, prin profetú:³⁵ 'Și ímpãrtiră veștimentele a méle íntre elí, și trá strańilu a mēu arúcară șcurta.³⁶ Și șeđendaluí, lu aveglia acolo.³⁷ Și lí bagnară de asupră capúluí a luí acuzarea luí scrisă: AESTU „ESTE IISUSÚ AMIRÁLU A IUDEILORÚ.“³⁸ Atunțea crucificară deadunú cu elú și doí furí, unúlu 'n-a-drépta, și unúlu 'n-a-stãnga.³⁹ Și ațelí țe trețea pre ningă nėsú, 'lú íngiura și 'și legãna capetele a lorú đícendú:⁴⁰ Tine care aspargi templulú, și în trei-đile lú adarí, ascãpã-te pre tine. S'este că esci hililú alú Dumneđėú, depune-te de pre cruțe.⁴¹ Așite și Archiereilii 'și bãtea peză deadunú cu Cãrturarilii și aușilii și đíțea:⁴² Alți ascãpã, elú singurú nu póte să se ascapă; s'este că este amiră aluí Israilú, la s'depună tora de pre cruțe, și s'lú credemú.⁴³ Spéră în Dumneđėú; la s'lu ascapă tora s'este ță lú va;⁴⁴ că đise: Hililú alú Dumneđėú escu. Tutú ași și furilii carí era deadunú cu elú crucificați, 'lu íngiura.⁴⁵ Iară de la óra șese, s'fėțe íntunérecú preste tutú locúlu, până la óra nouė.⁴⁶ Și pre la óra nouė strigă Iisusú cu bóțe mare, đícendú: „Ili, Ili, lama sabahtani?“ Care va s'đică „Dumneđėúlu a mēu Dumneđėúlu a mēu, cã-țe me alãsași?“⁴⁷ Iară niscãnti din ațelí carí ședea acolo, cându avđiră đíțea: „Că pre Ilia strigă elú“.⁴⁸ Și tru óra unú din elí, alėgă și luă unú sfungú, lú umplu cu puscă, și cara lu băgă tr'ună cãlame, lí déde s'bea.⁴⁹ Iară alantí đíțea: Alãsați la svedemú dise va s'vină Ilia s'lu ascapă.⁵⁰ Atunțea Iisusú iară strigă cu bóțe mare, și déde duhúlu.⁵¹ Și ecă cortina a templului s'arupse în dóuė, din susú până în ghiosú; și locúlu s'cutremură, și chetrelle s'disicară și mormențilii s'descliseră,⁵² și multe trupurí de sãnti, carí era mortí se sculară.⁵³ Și decara eșiră din mormenți după ínvierea luí, íntrară în sãnta țetate, și se spuseră la mulți.⁵⁴ Iara sutașulu și ațelí țe era cu elú de aveglia Iisusú, cându veđură cutremurúlu, și ațele țe s'fėčeră, s'aspėriară vėrtosú, și điseră: Dealieha hililú a luí Dumneđėú fu aestu.⁵⁵ Și era acolo multe mulierí țe mutria de departe, și carí avea vinită după Iisusú din Galilea, și lí servia;⁵⁶ Intre carí era Maria Magdalena, și Maria muma luí Iacovú și a luí Iosi, și muma a hililorú a luí Zevedeú.⁵⁷ Si cându íntunecă, vine unú omú avutú din Arimathea cu numa luí Iosifú care și elú fu discipulú aluí Iisusú.⁵⁸ Aestu vine la Pilatú și țeru trupúlu a luí Iisusú. Atunțea Pilatú déde ordinú să lí se da trupúlu.⁵⁹ Si Iosifú luă trupúlu lú ínfășură în giulgiu curatú, și lú băgă în noúlu a luí mormentu,⁶⁰ țe l'avea sãpată în chétră, și tãvãli ună chétră mare pre ușa mormentuluí, și s'turnă elú.⁶¹ Iară era acolo Maria Magdalena, și Maria alantă, șeđendaluí în fața mormentuluí.⁶² Iară a dóua đí care este după Vinerí, se adunară archiereilii și Fariseilii la Pilatú, și điseră:⁶³ Dómne ne adusemú aminte că ațelú amãgitorú nică de cându era viu, đise: După trei đile

va s' me scolū. ⁶⁴ Ma dimândă să se asigurédă mormêntulū, până a treia ȕi, tra s' nu ȕeva de vīnu discipulūi a lui nóp̄tea s' lu fură, și să ȕică a poporūlū: că se sculă din mortī. Si amăgirea de apoia va s' hibă cama réua de aȕea d' întâniū. ⁶⁵ Ma Pilatū lē ȕise: aveȕi avegliătorī; duȕeȕi-vē și asiguraȕi-vē cumū sciȕi. ⁶⁶ Si elī s' duseră asigurara mormêntulū și vulusiră chétra, de adunū cu a vegliătorīlī.

28 Iară Sâmbătă séră amânatū cându aperia întânia ȕiuă a sêptâmănilēi, vine Maria Magdalena, și Maria alantă, s' védă mormêntulū. ² Și écă s' féȕe mare cutrémurū, că Anghelūlū a Domnulū s' depuse din ȕerū, vine, și resturnă chétra de pre ușă, și ședea de asupra liei Și era veȕuta lui, ³ ca ascăperatūlū, și veștimintele a lui albe ca néua. ⁴ Iară avegliătorīlī de frica lui, s' cutremurara și s' féȕeră ca mortī. ⁵ Și anghelu respunse și ȕise a Mulierīlorū: Voī, nu vē aspēriaȕi că sciū că căftaȕi Iisusū cruȕificatūlū. ⁶ Nu éste aȕia că se sculă precum ȕise: veniȕi vedeȕi locūlū iū ȕăȕea Domnulū. ⁷ Și curêndu duȕeȕi-vē și spuneȕi la discipulūi a lui, că se sculă din mortī, și écă mērgē înaientea vóstră îna Galilea; acolo va s' lū vedeȕi; écă vē ȕișū. ⁸ Și decara eșirăeletruóră de la mormêntu, cu frică și cu bucurie mare alēgară s' da tru

scire la discipulūi a lui. ⁹ Și cându mērgēa s' da tru scire la discipulūi a lui, écă și Iisusū lē eși înaientē și lē ȕise: Bucuraȕi-vē! Și ele s' aprochiara, lī acăȕara ciciórīle, și se înaclīnara a lui. ¹⁰ Atunȕea Iisusū lē ȕise: Nu vē aspēriaȕi; duȕeȕi-ve daȕi tru scire la fraȕilī a mēi, tra s' mērga îna Galilea, și acolo va s' me védă. ¹¹ Și cându ele mērgēa, écă niscântī din avegliătorī, vinīră îna ȕetate și spuseră a archiereilorū, tute ȕe s' féȕeră. ¹² Și s' adunara înaieună cu aușilī, și féȕeră sborū, și déderă nimalū arginȕi a ostașilorū și le ȕiseră: ¹³ ȕiȕeȕi că discipulūi a lui vinīră noaptea, și 'lū furara, cându noi dormiamū. ¹⁴ Si s' avȕire aestă la guvernatorūlū, noi va s' lū înaieună, și vá s' faȕemū s' nu aveȕi vēr-nă căștigă. ¹⁵ Si aȕelī luară arginȕilī și féȕeră cumū fură înaieună, și se respândi aestu sborū la Iudei până îna ȕiua de astăȕi. ¹⁶ Iară unusprē-ȕéȕilī discipulī s' duseră îna Galilea la muntele, iu lē avea dimândată Iisusū. ¹⁷ Si cându lū veȕura se înaclīnara a lui; ma niscântī se înaieună. ¹⁸ Si s' aprochie Iisusū, lē grăi a lorū și-lē ȕise: Tută puterea mē se déde, îna ȕerū și preste locū. ¹⁹ Tr' aȕea duȕeȕi-vē și înaieună tute popórele, și botezaȕi-le îna numa a Tatălū, și a Hilīlū și a Sântulū Duhū. ²⁰ Si înaieună-lē s' avēglīe tute câte v' am dimândată. Si écă eū escu cu voi îna tute ȕilele, până la finitūlū a etēlīe.